

Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ul. Chorążczyzny 1. St.
Tel. Redakcji 2-59, 1-78, 15.
Tel. Administracji 78. — —
Cena egzempl. 30 gr.
w Lwowie i na prowincji.

Dziś 20 stron

GAZETA

PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 9010.

Lwów, poniedziałek 14 października 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI

Wyrok na barbarzyńców opolskich.

Nieudały napad rabunkowy na ambulans pocztowy w Borysławiu.

Waldemarasa zmusili do dymisji. - Dwudniowe obrady Rady naczelnej P. P. S. - Poseł Baćmaga wykluczony z B.B.W.R. - Wielkie włamanie do starostwa w Kałuszu.

Wikwintne pokoje do śniadań i restauracje polca F-a „Zakopane“, ul. Akademicka 24.

Longines

Precyzyjny zegarek światowej marki do nabycia w pierwszorzędnym magazynie zegarmistrzowskich i jubilerskich. 6313

„ANGLO-SCOTT“

WILHELM FEINGOLD i SYNOWIE
Wytwórnia konserw rybnych, wędzarnie ryb i hurtowny skład śledzi, poteca filety, bałtyckia „Bismarkii“ i piklingi.

Biuro i fabryka Przemysł, ul. Nadpołokiem 1. 12, tel. Nr. 206.
Skład ul. Dworskiego 1. 2, tel. Nr. 209.
Założono w r. 1890. — Skład tranzytowy: Stettin — Gdańsk.

Reprez. na Lwów: Szyman Mensch, pl. Gołuchowski 1. 1.

M. Löwer, pl. Krakowski 1. 15.

Każdy

Kulturalny człowiek czyta i prenumeruje „Przegląd Światowy“ największe ilustrowane czasopismo w Polsce — poświęcone wszystkim gałęziom wiedzy. Prenumerata roczna (wraz z premiami) = 20 zł., półroczna = 10 zł., kwartalna = 5 zł. — Wszystkie korespondencje i prenumeraty wysyłać pod adresem: „Przegląd Światowy“, skrytka pocztowa 135, Warszawa. 7742-10

CIEKAWA KARJERA MILJARDERA.
(Do artykułu na str. 10-tej.)

MINISTER ZALESKI U MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Warszawa, 12, października. (Tel. G. P.) Marszałek Piłsudski przyjął wczoraj ministra spraw zagr. Zaleskiego i odbył z nim dłuższą konferencję w Sulejówku.

10 APARATÓW DREJEZOWSKICH W WARSZAWIE.

Warszawa, 12, października. (st) W najbliższych dniach ma nadejść do Warszawy 10 aparatów drejezowskich, służących do ochrony strażaków przed gazem. Koszt jednego aparatu maski jest dość wysoki, gdyż sięga sumy 1 tys. zł. I to jest powodem, że narazie tylko 10 sztuk otrzyma straż pożarna stolicy. Aparaty te chronią od wszelkich gazów trujących, wydzielających się przy pożarze.

NIKT ZA NIMI NIE TESKNI

Moskwa, 12, października. (Tel. G. P.) Dowiadujemy się, że delegacja Łańcuckiego zaniechała zamiaru powrotu do Polski i podzieliła się na trzy grupy, z których jedna udała się na Ukrainę, druga do Azji Środk., trzecia na pogranicze sowiecko-chińskie, gdzie ma prowadzić propagandę w szeregach armji czerwonej.

Kto chce

się usmieć, ten prenumeruje „Nowy Śmiech“. Prenumerata półroczna — 2 zł. 75 gr., roczna 5 zł. 50 gr. Wszelkie korespondencje i prenumeraty wysyłać pod adresem: „Nowy Śmiech“ skrytka pocztowa 702, Warszawa. 7742-10

Zniecierpliwienie.

MILCZENIE W KWESTJI ZASAD NICZEJ. — DWA GŁOSY NA TEMAT BRAKU PROGRAMU W POLSCE. — CZAS OSTATNI PRZYSTĄPIĆ DO BUDOWY.

Lwów 13. października.

Pytanie: co dalej? — wciąż donoślej głośniejszym głosem rozbrzmiewa po Polsce. Z zasady tej kwestji nie podejmuje — bodaj na zewnątrz — grupa chyba najbardziej powołana do podobnych rozstrząsań, grupa rządowa. Interesuje się chętnie przyszłością Anglii, wnika nawet w swej prasie w takie możliwości, jak szanse b. króla Amanuilla w odzyskaniu tronu, ale zgola pomija ów problem najbliższy, najżywońszy dla nas, jakim jest przyszły układ stosunków w Polsce. Ostatecznie nie dziwimy się, że unika tu wszelkich szczegółowych horoskopów. Nie mając tu prawie nic do powiedzenia i tylko wsluchana we wielką, na drobne raty odkrywaną „tajemnicę Marszałka Piłsudskiego”, nie chce ryzykować kompromitacji. Wszak i tak podaje się za dobrze poinformowaną, nie będąc nią. Ale dziwi nas, że nawet tej odwagi nie ma, by powiedzieć otwarcie, że już najwyższy czas na odsłonięcie sekretu, na ujawnienie pozytywnego programu, na przystąpienie do drugiego etapu pracy.

W tych warunkach jako głos szczególnie charakterystyczny wypada zanotować wczorajsze wystąpienie lwowskiego „Słowa Polskiego”. Wiadomo powszechnie, jaki jest stosunek tego dziennika do obozu rządowego: nie tylko sympatja, ale zależność. I właśnie to „Słowo Polskie” przerywa nagle krąg milczenia.

Zaczyna od streszczenia poglądów dziennikarza niemieckiego r. Oertzena („rzadki, jeśli nie wręcz jedyny okaz polonofilla”) na wewnętrzną sytuację Polski. Ów von Oertzen, występujący na łamach „Vossische Ztg.”, stwierdza:

„Tę część zadania, która polegała na usunięciu opozycji i jej zwolenników od jakiegokolwiek władzy i wpływów, można uważać za niemal całkowicie wykonaną. Władza w państwie jest absolutnie i pewnie skoncentrowana i stoi jako sprawnie funkcjonujący instrument do dyspozycji, jeśli się chce do wykonania właściwego zadania przystąpić. W tem miejscu jednak rozpoczyna się wielka niewiadoma... Szczegóły wielkiego programu ustrojowego są ciągle jeszcze osłonięte tajemnicą... Trudno bowiem koncen-

trację władzy dla przeprowadzenia jakiegoś programu uważać za sam program... Ten znak zapytania nie może być już długo symbolem życia politycznego Polski, jeśli ta rozwijać się ma prawidłowo i zdrowo.”

I teraz całkiem wyraźnie:

„Przeciwnicy Piłsudskiego do r. 1926 nie wykazali zdolności skonstruowania Polski. Ale też i współpracownicy Marsz. Piłsudskiego również tego jeszcze nie dokazali. Jeszcze nie jest za późno...”

Do tego „Słowo Polskie” dodaje:

„Pacę nam pisarz niemiecki gdy powiada, że nie widzi dotychczas organizacji społeczeństwa około pozytywnego

jasno określonego ustrojowego programu obozu rządzącego... życie woła coraz donośniej i niecierpliwiej, aby do wykonania tych zadań przystąpić.”

Coraz donośniej i niecierpliwiej. Nie chcemy wkraczać w pewne — powiedzmy — wewnętrzne pobudki zniecierpliwienia i niepokoju „Słowa Polskiego”. Wierzmy, że to jest szczerze, że wreszcie i zaprzysiężonych wielbicieli dzisiejszego systemu przerażać zaczyna ta olbrzymia luka, jaką jest brak programowych wskazań w pracy rządu i życia państwa.

My od wielu miesięcy powtarzamy to samo. Aż do znudzenia przypominamy, że grunt jest zniwelowany, to, co tam stało w swej lichocie, zburzone, ale coś trzeba wresz-

Dwudniowe obrady Rady naczelnej P.P.S.

PPS NADAL W OPOZYCJI

Warszawa, 12. października. (ab) Jutro zbiera się w Sejmie na dwudniowe obrady Rada naczelna PPS. Celem przygotowania materiału na ten dwudniowy zjazd obradował dzisiaj centralny komitet PPS. Referat o sytuacji politycznej wygłosił poseł Barlicki, poczem zapadły odpowiednie uchwały. Uchwały te będą przedstawione Radzie naczelnej. Zgodnie z dotychczasowym stanowiskiem klubu PPS zajmuje stanowisko opozycyjne wobec rządu dra Świątlickiego. Stanowisku temu dany będzie wyraz w uchwałach Rady naczelnej.

Warszawa, 12 października. (ab) Pod przewodnictwem posła Niedziałkowskiego odbyło się dziś pełne posiedzenie klubu PPS, na którym wysłuchano referatu sen. Grębsza na temat zagadnień państwowej polityki finan-

sowej. Tezy wysunięte przez referenta zostały przekazane specjalnej komisji dla szczegółowego ich zbadania z udziałem fachowców. Komisji przewodniczy poseł Diamand.

Waldemarasa zmuszono do dymisji

CAŁY GABINET WALDEMARASA PODAŁ SIĘ DO DYMISJI, TYLKO ON JEDEN NIE CHCIAŁ USTĄPIĆ. — PREZ. SMETONA NIE UGIĄŁ SIĘ PRZED EKSDYKTATOREM LITWY.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12. października. (ab) Obecnie wychodzą na jaw szczegóły historycznego posiedzenia Rady Min., na którym nastąpiła niespodziewana

dymisja premiera litewskiego Waldemarasa. Jak się okazuje, posiedzenie to pełne było momentów dramatycznych. Przebieg jego był następujący: Z 8 członków gabinetu 5 zrzekło się swych portfeli, ale p. Waldemarasa nie chciał wyciągnąć z tego konsekwencji, oświadczając p. prezydentowi Smetonie, że mimo to nie ustąpi. Wówczas prezydent oświadczył, że gabinet podaje się do dymisji i zwrócił się do obecnych na posiedzeniu ministrów zapytaniem, czy pragną nadal pracować z Waldemarasem. Odpowiedź była odmowna. Wtedy p. Waldemarasa zauważył, że prezydent nie ma prawa udzielać mu dymisji i że wytworzona w ten sposób sytuacja dlań nie istnieje. Wtedy prez. Smetona, przechodząc do porządku dziennego nad słowami Waldemarasa, zakomunikował mu: Dymisja pana jest przyjęta.

Pogrzeb Jacka Malczewskiego

IMIENIEM RZĄDU POŻEGNAŁ PROCHY ZMARŁEGO ARTYSTY MINISTER CZERWIŃSKI. — W POGRZEBIE WZIĘŁO UDZIAŁ PONAD 30.000 OSÓB

Kraków, 12. października. (Tel. G. P.) Dziś odbył się uroczysty pogrzeb śp. Jacka Malczewskiego. O godz. 8 rano wyruszył kondukt z do mu żałoby do kościoła OO. Franciszkanów. Przed domem przemó-

wił Vlastimil Hofman. O godzinie 10-tej ks. Metropolita Sapieha odprawił uroczyste nabożeństwo za łobne, poczem kondukt ruszył do kościoła OO. Paulinów na Skalce przy dźwiękach wawelskiego „Zygmunta”. O godz. 12-tej orszak żałobny zairzymał się przed kościołem, gdzie imieniem Rządu pożegnał prochy Zmarłego artysty minister oświaty p. Czerwiński. W pochodzie pogrzebowym brało udział ponad 30 tys. osób. Miasto oświetlone było lampami okrytymi kirem. Za trumną postępowała kompanja honorowa, delegacje wszystkich prawie sto warszyszeń, szkół, uczniowie, uczenice etc. Dzisiejsza manifestacja za łobna należała do największych, jakie Kraków w ostatnich czasach przeżywał. Trumna ze zwłokami śp. Jacka Malczewskiego została złożona w krypcie OO. Paulinów na Skalce, gdzie stoją trumny zasłużonych.

Konsulat ameryk. zaostrzył

KONTROLĘ PRZY WYDAWANIU WIZ ŻONOM WYJEZDZAJĄCYM DO MEŻÓW.

Warszawa, 12 października. (Tel. G. P.) Wykrycie afery emigracyjnej przy wydawaniu wiz do St. Zjednoczonych, polegającej na zawieraniu fikcyjnych małżeństw przez emigrantki żydówki sprawiło m. i. i to, że konsulat amerykański w Warszawie zdecydował się znacznie zaostrzyć kontrolę przy wydawaniu wiz żonom wyjeżdżającym do mężów, zamieszkałych w Ameryce. Konsulat amerykański postanowił ściśle badać, za pośle-

dnictwem urzędów stanu cyw., czy istotnie emigrantki domagające się wiz z tytułu małżeństwa z obywatelami amerykańskimi, pozostają z nimi w związkach małżeńskich. W dodatku będzie przeprowadzone dochodzenie wobec tych wszystkich emigrantek, które w ostatnich czasach przybyły do Ameryki jako żony. W razie wykrycia oszustwa winne będą z całą bezwzględnością deportowane z powrotem do Europy.

Kołosalny wybór
Raglanów, Futer,
Pał zimowych

Ubrań oraz wszelkich innych
nowości — — poleca firma

Jakób Varschlesser

Lwów, pl. Hałicki 2.

Wyroby krajowe i zagraniczne.

Ceny nader przystępne

nie zacząć budować. Bo wyczyszczone i na parcella zaczyna porastać nowym chwastem.

Warszawski korespondent „Chicago Tribune” informuje na podstawie wywiadu z pułk. Kocem, że tak długo nie będzie zmierzona konstytucja, aż wyborcy zrozumieją, że metody obecnego regime'u polepszyły ogólną sytuację. Czy to ma być program i taktyka? Jeśli tak, to na „moment właściwy” przyjdzie nam czekać niezmiernie długo.

A zniecierpliwienie rośnie.

OLLESCHAU kuracyjne
najlepsze

CHCESZ DOBRĄ HERBATY?
KUPUJ JA W PRODUCENTA
LIPTON POZIADA
TYSIĄCE HEKTARÓW
WŁASNYCH
PLANTACJI
NAJPRZEDNIEJSZEJ HERBATY

Pogłoski o ustąpieniu Marszałka Daszyńskiego.

STANOWCZE DEMENTI POINFORMOWANYCH SFER SEJMOWYCH. — PLOTKI O POWOŁANIU IGNACEGO PADEREWSKIEGO NA PREZESA RADY MINISTRÓW.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 października. (ab) Jedno z pism prowincjonalnych przyniosło dzisiaj sensacyjną wiadomość swego korespondenta politycznego z Warszawy, co do mającego nastąpić ustąpienia Marsz. Sejmu Daszyńskiego. Wedle relacji tego korespondenta koła polityczne komentują żywo fakt, że Marsz. Sejmu Daszyński nie wyjechał do Wilna na uroczystości jubileuszowe Uniwersytetu i na pogrzeb Joachima Lelewela. Komunikat o przeziębieniu i chorobie Marsz. Daszyńskiego, podany do wiadomości prasy, służy jedynie jako pretekst, albowiem jest to jedynie — jak twierdzi ów korespondent — choroba polityczna. W związku z ową chorobą krąży pogłoski, że Marsz. Sejmu Daszyński postanowił na pierwszym posiedzeniu Sejmu, które ma się odbyć z końcem miesiąca października, złożyć rezygnację z stanowiska marszałkowskiego. Powodem ma być znana polemika między Marsz. Piłsudskim a Marsz. Daszyńskim, która ujawniła pewne posunięcia i kroki Marsz. Daszyńskiego, mające na celu pojednanie Sejmu z Rządem. Fakty odnośne zostały ujawnione w takiej formie, że mogłyby stworzyć dysonans między Sejmem a Marsz. Daszyńskim.

Te motywy miały skłonić Marsz. Sejmu Daszyńskiego do powzięcia stanowczej decyzji opuszczenia fotelu marszałkowskiego. Wiadomość powyższa jednak została całkowicie zdementowana przez koła dobrze poinformowane. Marsz. Daszyński z powodu zupełnie rzeczywistej choroby przez trzy dni istotnie nie opuszczał mieszkania, ale dziś po powrocie do zdrowia rozpoczął normalne urzędowanie. Koła zbliżone do marszałka Daszyńskiego stwierdzają, że marszałek przed nikim w żaden sposób nie wypowiadał się co do swoich zamiarów opuszczenia stanowiska marszałka Sejmu. Podobnie też kategorycznie zaprzeczyli tej wiadomości wybitni przedstawiciele klubu PPS, którzy z okazji jutrzejszej Rady naczelnej zjawili się licznie w Sejmie. — Poza to należy zanotować drugą wersję, lansowaną przez pisma opozycyjne, a mianowicie przez organ ND z jednej strony, a przez organy socjalistyczne z drugiej strony, jakoby sfery sanacyjne dążyły do pozyskania dla siebie osoby b. premiera Ignacego Paderewskiego. Pisma donoszące o tem wprawdzie przynoszą tę informację w formie mało stanowczej, jednakże utrzymują, że są czynione zabiegi o nawiązanie kontaktu z p. Paderewskim, który stale przebywa w swojej willi pod Genewą. W razie gdyby p. Paderewski przyjął proponowane mu stanowisko, ma wrócić do Warszawy i objąć znowu stanowisko prezesa Rady ministrów. Powyższa plotka znalazła miejsce nie tylko na łamach dziennikarskich, ale od szeregu dni krąży w sferach politycznych i po rozlicznych kawiarniach warszawskich.

Warszawa, 12 października. (Tel. G. P.) Ajencja Wschodnia donosi: Wobec pojawienia się wiadomości o zamierzonej rezygnacji p. Ignacego Daszyńskiego ze stanowiska marszałka Sejmu zwróciła

się Ajencja Wschodnia do wybitnych członków poszczególnych klubów sejmowych, którzy oświadczyli, że wiadomości te są z gruntu fałszywe. Stwierdzili oni, że w Sejmie niema obecnie posła, któryby mógł w obecnej sytuacji reprezentować i kierować pracami Sejmu. P. Marszałek Daszyński, jak stwierdzili posło-

wie, cieszy się bezwzględnie zaufaniem większości posłów sejmowych. Pogłoski o rzekomym przesileniu na stanowisku Marszałka Sejmu — zdaniem tych przedstawicieli Sejmu — pochodzą ze sfer nie zupełnie dobrze orientujących się w sytuacji politycznej.

Marsz. Piłsudski mimo rekonwalescencji

NIE PRZERYWA SWYCH ZAJĘĆ.

Warszawa, 12 października. (Tel. G. P.) Dowiadujemy się, że Marszałek Piłsudski przebywający na wypoczynku rekonwalescencyjnym po ostatniej grypie, nie przerywa wcale swych zajęć i przyjmuje codziennie raporty. O ile pogoda nie ulegnie

poprawie Marszałek Piłsudski wróci do Warszawy z początkiem przyszłego tygodnia. Gdyby pogoda dopisała, Marsz. Piłsudski zabawi w Sulejówku do końca przyszłego tygodnia.

Wyrok na barbarzyńców opolskich.

Opole, 12 października. (Tel. G. P.) Dziś o godz. 13 przewodniczący sądu ławniczego ogłosił wyrok, m. j.

1) uwolniono 13 oskarżonych, z ostrzeżeniem;
2) skazano na więzienie za ciężko: Zentnera na 8 miesięcy, Nowaka 4 miesiące, Polstera na 3 miesiące, grzywny.

Pod odczytaniem wyroku przewodniczący do godz. 13.30 wyrok u

P.) Dziś o godz. 13 przewodniczący sądu którego

których Funge i Kaduk otrzymali karę naruszenie pokoju powszechnego na 6 miesięcy, Podsadę i Haupta na wreszcie Bernarda na 105 marek

niezający w dłuższym wywodzie, motywował

Poseł Baćmaga wykluczony z BBWR.

WYDELEGOWANA PRZEZ PREZYDJUM BBWR KOMISJA STWIERDZIŁA NADUŻYCIA POSŁA BAĆMAGI JAKO WÓJTA GMINY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 12 października. (ab) Dnia 9 października prezydium klubu BBWR delegowało dwu swoich członków dla sprawdzenia pogłosek o nadużyciach materialnych, dokonanych przez posła Józefa Baćmagę w charakterze wójta gminy. Wobec stwierdzenia przez delegatów, iż zarzuty stawiane posłowi Baćmadze są prawdzi-

we, delegaci postawili wniosek o wykluczenie tego posła z klubu, co też zostało uskutecznione przez prezydium klubu BB. Celem wykonania tej decyzji poseł Barański i sen. Paciorewski zjawili się dziś u Marsz. Sejmu Daszyńskiego z zawiadomieniem, że poseł Józef Baćmaga przestał być członkiem BBWR.

Kpt. Rybka skazany na 6 lat więzienia.

ZA POSTRZELENIE ŻONY W PRZYSTĘPIE WZBURZENIA.

Warszawa, 12 października. (Tel. G. P.) Warszawski Sąd Apelacyjny ogłosił wyrok w głośnym procesie kpt. rozerwy i słynnego pilota Henryka Rybki, który postrzelił swą żonę w przystępie wzburzenia. Sąd Apelacyjny zatwierdził uprzedni wyrok Sądu Okręg., mocą którego kpt.

RYBKA SKAZANO NA 6 LAT CIĘŻKIEGO WIĘZIENIA ZA USILOWANIE ZABÓJSTWA POD WPLYWEM SILNEGO WZBURZENIA PSYCHICZNEGO, ZE ZMNIĘJSENIEM KARY NA ZASADZIE AMNESTJI DO 4 LAT. OSKARŻONY POZOSTAJE NA WOLNEJ STOPIE.

Żydzi amerykańscy wyrażają zaufanie

DO MANDATOWYCH RZĄDÓW BRYTYJSKICH W PALESTYNI.

Londyn, 12 paźdz. (Tel. G. P.) Z N. Jorku donoszą, że Mac Donald był czynny wczoraj przez cały dzień,

przyjmując liczne delegacje i osobistości ze świata amerykańskiego. W godzinach rannych przyjął delegację Ży-

dów amerykańskich z drem Feliksem Warburgiem na czele. Delegacja wręczyła Mac Donaldowi „memorandum”, w którym Żydzi amerykańscy wyrażają głębokie zaufanie do mandatowych rządów brytyjskich w Palestynie. Memorandum zaznacza, że Żydzi pokładają całkowite zaufanie w bezstronności komisji, która zbadać ma przyczyny rozruchów w Palestynie. W odpowiedzi Mac Donald wyraził przekonanie, że rządowi w Palestynie uda się utrzymać porządek i pokój we współzyciu ludności palestyńskiej oraz zapewnić o całkowitej bezstronności komisji w Palestynie.

ROZPATRZENIE SKARG WNIESIONYCH PRZEZ WYBORCÓW.

Warszawa, 12. października. (Tel. G. P.) W początkach przyszłego miesiąca przystępuje t. zw. Izba do spraw wyborczych Sądu Najw. do rozpatrzenia skarg, wniesionych przez wyborców co do sposobu przeprowadzenia wyborów do ciał ustawodawczych w r. 1927 i co do ważności mandatów poszczególnych posłów i senatorów. Załatwienie skarg potrwa około 3 miesiące, gdyż ogółem wniesiono do Sądu Najw. przeszło 150 skarg.

ODSLONIĘCIE POMNIKA ELIZY ORZESZKOWEJ.

Grodno, 12. października. (T. G. P.) Dnia 20. bm. odbędzie się tu uroczystość odsłonięcia pomnika Elizy Orzeszkowej. Ku uczczeniu tej chwili Komitet wydał pracę zbiorową, w której nawołuje m. i. do ponownego rozważenia prac Wielkiej Pisarki i Obywatelki Kresowych Ziemi Rzplitej.

ZNOWU ZAMACH NA POCIĄG.

Wadowice, 12. października. (Tel. G. P.) Wczoraj w godzinach popołudniowych nieznanemu sprawcy podłożyli kamień, wagi około 30 kg pod pociąg towarowy, zdrażający w kierunku Kalwarji na linii Brzeźnica, powodując uszkodzenie parowozu. Przerwa w ruchu trwała wskutek wypadku około 4 godzin.

DOŚĆ MAJĄ „STAHLHELMU”.

Berlin, 12 paźdz. (Tel. G. P.) Pruski minister spraw zagran. oświadczył w przemówieniu, że występy parlamentarne i inne starania w sprawie zniesienia zarządzenia o rozwiązaniu „Stahlhelmu” pozostaną bezskuteczne. Mówca oświadczył, że wszelkie organizacje, których działalność zagroziłaby wewnętrznej i zagranicznej polityce Rzeszy, spotka ten los, który spotkał „Stahlhelm”.

SKAZANIE KIEROWNIKÓW BUDOWY.

Praga, 12. października. (Tel. G. P.) Dziś zapadł wyrok w procesie przeciwko kierownikowi budowy i współwłaścicielowi firmy budowlanej, z winy których budowany gmach runął przed ukończeniem go, gniejąc pod gruzami 46 robotników. Obydwaj oskarżeni skazani zostali na 1 rok więzienia, z zawieszeniem wykonania kary na 4 lata.

WYBORY NA CZŁONKÓW ZGROMADZENIA W HISZPANII.

Madryt, 12 paźdz. (Tel. G. P.) Odbyły się tu wybory na członków Zgromadzenia. Rezultat wyborów jest całkowicie przychylny dla rządu.

POPIERAJCIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIĘZRZĘTAMI!

Uroczystości ku czci Pułaskiego w Waszyngtonie.

PULKOWNIK ZAHORSKI ZŁOŻYŁ WIEŃCĘ W IMIENIU ARMII POLSKIEJ. — PREZYDENT HOOVER PRZYJĄŁ W BIAŁYM DOMU CYWILNĄ I WOJSKOWĄ DELEGACJĘ POLSKĄ. — PRZYJĘCIE W AMBASADZIE POLSKIEJ.

Waszyngton, 12. październ. (Tel. G. P.) Wczorajsze uroczystości ku czci Pułaskiego w Waszyngtonie rozpoczęły się o godzinie 8.30. Obydwie delegacje polskie udały się na grób Nieznanego Żołnierza w Arlington, gdzie się znajduje amerykański cmentarz narodowy. Przy dźwiękach orkiestry oddziały piechoty oddały honory wojskowe, zaś pułkownik Zahorski i porucznik Zarychta złożyli wieniec w imieniu Marszałka Piłsudskiego, a pułkownik Głogowski wieniec w imieniu armii polskiej.

W południe prezydent Hoover przyjął w Białym Domu obydwie polskie delegacje cywilną i wojskową, które przedstawił mu ambasador Filipowicz. Następnie prezydent przyjął szereg polsko-amerykańskich delegacji z całego kraju.

O godzinie 1.15 w klubie pracy odbyło się śniadanie, podczas którego wygłoszono szereg przemówień. Ambasador Filipowicz w krótkim przemówieniu w imieniu rządu polskiego podziękował za piękny dar prezesa Werwińskiego i oświadczył, iż podda myśl, by binst Pułaskiego był umieszczony w Warszawie w Senacie, podobnie jak umieszczony jest binst Pułaskiego na Kapitolu w Waszyngtonie.

Po śniadaniu udano się poprzez ulice, przybrane polskimi i amerykańskimi flagami pod pomnik Pułaskiego, gdzie delegacje złożyły wieńce.

Uroczystości zakończyło przyjęcie w ambasadzie polskiej, gdzie ambasador Filipowicz z małżonką podejmował przedstawicieli rządu amerykańskiego, armii, członków korpusu dyplomatycznego i polskie delegacje.

Pismo Prezydenta Hoovera do Prezydenta Mościckiego.

W ZWIĄZKU Z UROCZYSTOŚCIAMI KU CZCI PUŁASKIEGO.

Warszawa, 12. października. (Tel. G. P.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki otrzymał od Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Poln. Hoovera następujący list:

Waszyngton, Biały Dom, 10. października 1929. J. E. Ignacy Mościcki, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa.

Otrzymałem pismo Waszej Ekscelencji w związku ze 150-letnią uroczystością Pułaskiego, odbywającą się w naszym kraju. Pamięć tego młodego polskiego rycerza, który przyłączył

się do sił zbrojnych amerykańskich kolonistów i walczył bohatercko i odważnie, od chwili przyjęcia do sztabu generalnego Waszyngtona, aż do chwili otrzymania śmiertelnej rany przy oblężeniu w Savannah, będzie zawsze żywą w sercach amerykańskich obywateli a ich uznanie dla jego wybitnych zasług wojennych nigdy nie zaginie. Będę szczęśliwy, mogąc powitać specjalną delegację Waszej Ekscelencji, by zapewnić jeszcze raz o wdzięczności mojego kraju i o przyjaźni dla Polski. Podpis. Hoover.

Za wszelką cenę chcą go dostać w ręce!

DALSZE FAZY SKANDALU W AMBASADZIE SOWJECKIEJ W PARYŻU.

Moskwa, 12. października. (Tel. G. P.) Ag. „Tass” komunikuje: W związku ze sprzeniewierzeniem przez Biesiadowskiego części funduszy ambasady Z. S. S. R. we Francji, komisarz ludowy spraw zagranicznych zwrócił się do prokuratora najw. trybunału Z. S. S. R. o ściganie Biesiadowskiego na drodze prawa, jako przestępcy.

Sledztwo sądowe będzie prawdopodobnie wymagało zwrócenia się do rządu francuskiego o wydanie Biesiadowskiego władzom sowieckim (!), skoro chodzi tu o przestępstwo dokonane przez funkcjonariusza, w czasie spełniania przez niego obowiązków służbowych.

Konferencja Zawiadawców stacyj.

DWUGODZINNY REFERAT INŻ. TARWIDA.

Lwów, 13. października.

Delegowany do Lwowa przez Ministerstwo komunikacji inż. Stanisław Tarwid mający niebawem objąć czynności naczelnika wydziału eksploatacyjnego Dyrekcji lwowskiej, zwołał na godzinę 17-tą dnia 11. października br. konferencję zawiadawców stacyj węzłowych, celem omówienia reorganizacji pracy technicznej. W konferencji wziął udział dyr. Klus, wszyscy kontrolerzy eksploatacyjni, naczelnicy stacyj jak Traczewski z

Przemysła, Hofmokl z Tarnopola, Ożga z Jarosławia, Rudnicki ze Lwowa, Bartl z Podzamcza, Prorok ze Stryja, Piśtl z Chyrowa i w. in.

Ponadto wzięli też udział w konferencji kierownicy działów, jak Köhler, Kotrba i in. Inż. Tarwid wygłosił prawie dwugodzinny referat, obrazujący pracę techniczną dyrekcji przed i po reorganizacji. Przeprowadzenie zamierzeń inż. Tarwida da w rezultacie olbrzymie korzyści w kierunku usprawnienia ruchu, co podągnie za sobą oszczędności roczne idące w miliony złotych. Wykład ilustrowany był licznymi wykresami i pracownymi zestawieniami. Po odczycie odbyła się interesująca dyskusja. Zanotować należy że inż. Tarwid zorganizował już Komisję, która pod przewodnictwem radcy Cramera bada pracę stacyj, a czynności swe rozłożyła na rok.

Każdy winien zostać członkiem L.O.P.P

NIEPRZEMAKALNE

plachty do wozów

PŁÓTNA

do samochodów i celów technicznych.

„DERMATOID”

naśladownictwo skóry w wielokolorach od stach

PŁASZCZE

ceratowe dla furmanów

goleca

SPECJALNY SKŁAD

LINOLEUM i CERAT

Od- działów 46	LEOPOLD HAAS Lwów, Legjonów 3. Tel. 16-15.	Rok założ. 1899
----------------------	--	-----------------------

POKÓJ ŚWIATA NIE MOŻE BYĆ ZAPEWNIONY TYLKO PRZEZ DWA NARODY.

Nowy Jork, 12. października. (Tel. G. P.) W przemówieniu rozpowszechnionem przez radio na całą Amerykę, premier Mac Donald odwołał się do narodu amerykańskiego i wzywał go do cierpliwości, by naród angielski mógł zmienić swój punkt widzenia na sprawę zbrojeń morskich.

W dalszym ciągu przemówienia Mac Donald oświadczył stanowczo, że w ciągu narad angielsko-amerykańskich nie było nigdy mowy o ekskluzywnym sojuszu między Wielką Brytanią a Stanami Zjedn. Pokój świata nie może być zapewniony przez dwa tylko narody. Spodziewamy się, iż konferencja pięciu mocarstw doprowadzi do całkowitego uspokojenia pomiędzy wszystkimi narodami świata.

MONSTRE - BANKIET.

Londyn, 12. października. (Tel. G. P.) Szereg organizacji anglo-amerykańskich w N. Jorku wydał wczoraj na cześć Mac Donałda bankiet, w którym wzięło udział około 5000 osób. Na bankiecie był również przybyły z Waszyngtonu ambasador brytyjski Sir Howard. Premier Mac Donald wygłosił przemówienie, w którym podkreślił zasługi Howarda, jako rzeczownika zbliżenia obu narodów.

POLSKA WYCIECZKA GOSPODARCZA W BUŁGARJI.

Sofja, 12. paźdz. (Tel. G. P.) Dziś o godz. 11 przybyła tu polska wycieczka gospodarcza, powitana na dworcu przez charge d'Affaires polskiego Klimeckiego, prezesa Rady ministrów oraz ministrów, przedstawicieli Izby handlowej bułgarskiej oraz wielu innych osobistości. Z dworca wycieczka udała się na uroczyste posiedzenie Izby handlowej w Sofji. Przemawiali przewodniczący wycieczki dyrektor Turski w języku polskim oraz poseł Wasiljew w języku bułgarskim, podkreślając silne węzły braterstwa, łączące Polskę z Bułgarią oraz wskazując na konieczność zacieśnienia wzajemnych stosunków. Członkowie wycieczki przyjęci zostaną jutro na audjencji przez króla.

Skomplikowane samobójstwo

PRZEDSIĘBIORCY AUTOBUSOWEGO NA POHULANCE.

Lwów, 13. października.

(—) Wczoraj w południe zawiadomiono I komisariata P. P., że w lasku na Pohulance powiesił się jakiś człowiek. Przybyli na miejsce funkcjonariusze policyjni, znaleźli zwłoki wisielca, obok którego na ziemi leżały fłaszczki z jodyny, lysolu i amoniaku.

Jak stwierdzono ze znalezionych przy wisielcu dokumentów, był nim Władysław Kozłowski, lat 31, zam. przy ul. Bałorego, przedsiębiorca autobusowy. Kozłowski najpierw zażył truciznę, a dopiero później się powiesił. Przyczyna samobójstwa narazie nie stwierdzono. Dochodzenia prowadzi I Kom. P. P.

Nieudały napad rabunkowy na ambulans pocztowy w Borysławiu

W ambulansie znajdowała się gotówka ponad 100 tys. złotych.

NAPAD NA DRODZE DO DWORCA. — WZAJEMNA STRZELANINA. — UCIECZKA RABUSIÓW.

Lwów, 13 października.

—) Wczoraj rano, lwowskie władze bezpieczeństwa otrzymały wiadomość z Borysławia o zuchwałym a na szczęście nieudalym napadzie rabunkowym na ambulans pocztowy, zawierający

wielką przesyłkę pieniężną.

Napad odbył się nad ranem w porze dla zлочyńców najwygodniejszej, bo w tym czasie na ulicach nie było żywej duszy, wobec czego sprawcy mogli liczyć na pełne powodzenie.

Oto, gdy o godz. 3.30 nad ranem z urzędu pocztowego w Borysławiu, wyjechał ambulans prowadzony przez woźnicę Harasyma Andruszkę, a konwojowany przez post. Jana Babianza z Borysławia i znalazł się na ul. Kolejowej w pobliżu dworca naraz na jezdni zjawilo się

trzech osobników z rewolwerami w rękach

i jeden z nich zabiegłszy koniom drogę polecił woźnicy stanąć, dwaj zaś towarzysze jego z tyłu usiłovali dostać się do drzwi ambulansu. Woźnica Andruszko nie usłuchał wezwania opryszków, lecz zaciął konie, zaś poster. Babiarz nie straciwszy rezonu, zdjął karabin i począł

strzelać w stronę rabusiów.

Wywiązała się wzajemna strzelanina, w czasie której ze strony bandytów

padło 5 strzałów rewolwerowych. Z pomocą poster. Babiarzowi przyszedł również i woźnica, który posiadając

broń, począł również strzelać. Bandy ci obawiając się, że strzały zaalarmują policję zaniechali dalszych kroków i zbiegli.

W ambulansie znajdowała się

gotówka 104.501 zł.

Po tym nieudalym napadzie ambulans dojechał do dworca i pieniądze w porządku wysłane zostały w stronę Lwowa. Władze policyjne wdrożyły natychmiast energiczny pościg za zbrodniarzami

Enrico Caruso sławny kuplecista i Moniek Karaszek sprytny kombinator.

WZRUSZAJĄCA HISTORIA TEATRALNA Z „KAJTUSIEM PLOTKARZEM” I SZATNIA ZA 3 ZŁ. — A WSZYSCY NARZEKAJĄ NA BRAK ZAINTERESOWANIA DLA SZUKI TEATRALNEJ. — POLICJANI SAM BEZ KOMISJI TEATRALNEJ I RADY PRZYBOCZNEJ PRZECIĄGĄ TEATRALNY WĘZEL GORDYJSKI. — NACHTIGAL SPIEWAC BĘDZIE PRZED SĄDEM, JAK SŁOWIK

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12. października. (st.)

Izydor Nachtigal, agent handlowy, zamieszkały przy ul. Nowowiniarskiej wpadł na osobliwy pomysł. Postanowił założyć teatr w swoim mieszkaniu. Z salonu zrobiono widowie, z sypialni scenę. Drzwi wyjęto i we framudze umieszczono kurtynę, ustawiono kilka rzędów krzeseł i teatr był gotów. Premiera miała się odbyć wczoraj. Szła znakomita sztuka „Kajtuś Plotkarz” w wykonaniu zaangażowanej trupy amatorskiej pod reżyserją znakomitego

kuplecisty kabaretu w Równem, wyępującego pod pseudonimem Enrico Caruso. Zamiast afiszów rozdawano na ul. Franciszkańskiej i przy ległych ulotki, odbijane na cyklostylu. „Kto chce mieć przyjemność teatralną, niech przyjdzie na przedstawienie dramatu „Kajtuś Plotkarz” w wykonaniu znakomitych artystów pod przewodnictwem Enrico Caruso. W antraktach gra gramofon. Wejście bezpłatne, szatnia 3 zł.”. Znał się jednak sprytny Moniek Karaszek. Przeczytałszy ulotkę, skombinował, że można taniej mieć to przedstawienie. Przecież jest prosty sposób, trzeba przyjść bez kapelusza i palta. Tak też zrobił. „Pan płaci za szatnię”.

„Ja za szatnię? Pan się chyba myli!” „Jako ja się myślę. Pan płaci za szatnię”. „Kiedy ja z szatni nie korzystam, bo jestem bez kapelusza i palta. Od słowa do słowa ożywiła się rozmowa. Zdenerwowany Karaszek wycełował krzesłem w ścianę, zerwał kurtynę i zdemolował stolik nocny, służący za dekorację na scenie. P. Izydor Nachtigal wezwał po stemunkowego, który widza odprowadził do komisariatu. Ale równocześnie zainteresowano się p. Izydorem i jego teatrykiem. W komisariacie opowiedział, że na urodziny dziecka urządził amatorskie przedstawienie, o ulotkach nie wie. Sprawa znajdzie swój epilog przed sądem

Szajka sklepowych złodziei

ZASADZONA NA WIEZIENIE.

Lwów, 13. października.

—) Przed sędzią R. Świerczyńskim stanęła wczoraj szajka złodziei sklepowych tzw. „szopenfeldzjarzy” oskarżona o dokonanie licznych kradzieży sklepowych. Na ławie oskarżonych zasiedli: Anieja Zarzycka, Elżbieta Espenschiedt, Stefan Hupało i jego kochanka Anna Bura.

Dnia 27. lutego szajka ta weszła do sklepu tekstylnego Zygmunta Kosowera, przy ul. Skarbkowskiej 5. rzekomo celem kupna towaru. Każdy członek szajki z koleji czego innego żądał, a korzysta

jąc z chwilowej nieuwagi kupca skradli oni 7 m. crep de chine wartości 150 zł. i zbiegli. — Podobnie zrobili 18. kwietnia w sklepie Friedmana przy ul. Legjonów 39., gdzie skradli towar wartości 250 zł.

Po przeprowadzonej rozprawie zapadł wyrok skazujący Zarzycką na 4 miesiące, Burą na 6 mies., Hupałę na 2 mies., zaś Espenschiedt została uwolniona od winy i kary.

Oskarżał prokurator Pöche, bronił adwokat dr. Żywicki.

Dwie jazdy lwowskich szoferów.

POD MIKROSKOPEM SĄDU.

Lwów, 13 października.

—) Przed sędzią orzekającym radcą Łyczkowskim odbyły się wczoraj dwie rozprawy przeciwko dwóm szoferom, oskarżonym o zbrodnie ciężkiego uszkodzenia ciała, spowodowane przez nieostrożne jazdy.

Pierwszy odpowiadał szofer Izydor Gelb, który dnia 7 czerwca br. jadąc z dworca ku miastu na tzw. „Kopyt-

kowem” najechał na Michalinę Jachnicką, która doznała ciężkiego uszkodzenia nogi. Oskarżony bronił się tem, że poszkodowana sama ponosi winę tego wypadku, natomiast Jachnicka obciążyla szofera. Celem przesłuchania powołanych świadków rozprawa odroczone.

O podobny czyn był oskarżony szofer Jakób Fzim, który dnia 30 września br. wracając z wyścigów za rogatką Stryjską, na ul. św. Zofji wjechał na chodnik i najechał na 60-letniego N. Töppera, który doznał zmiążdżenia stopy. Oskarżony szofer bronił się tem, że na ul. św. Zofji kierownica odmówiła mu posłuszeństwa, a chcąc uniknąć katastrofy usiłował wjechać na chodnik i zatrzymać się na drzewie. Tymczasem pod koła dostał się przechodzień Töpfer. Celem przeprowadzenia naoczni sądowej rozprawy odroczone

Oskarżał prokurator Janisz, bronił adwokat dr. Alter.

Ostatni rzut oka!

Najważniejszy jest ostatni rzut oka, który upewnia, że toaleta jest rzeczywiście kompletna. Należy pamiętać o tem, że niezwykle delikatny puder Elida stanowi naidoskonalsze uzupełnienie toalety.

Puder Elida jest absolutnie wolny od wszelkich szkodliwych składników. Wyrabiany we wszystkich modnych kolorach, perfumowany silnie, lecz subtelnie.

PUDER ELIDA

Na jesień i zimę
Ostatnie nowości na suknie,
kostjumy, piaszcze, jumpery
damskie, poleca w olbrzymim
wyborze firma:

ANTONI UWIERA

LWÓW, UL. HALICKA L. 10.
Filje w Tarnopolu, Stryju, Drohobyczu i w Tarnowie.

Udziała się w spłatach.

Stresemann a prawda o mniejszościach narodowych w Niemczech.

CO POWIEDZIAŁ STRESEMANN MUSSOLINIEMU. — NIEMCY NIE ZNOSZĄ SZKÓŁ Z JĘZYKIEM POLSKIM. — DUNSKA LUDNOŚĆ W SZLEZWIKU OZĘKA TAKŻE NA UDZIELENIE JEJ WOLNOŚCI KULTURALNEJ. — DLA MNIEJSZOŚCI ISTNIEJE INNY WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI. — POLACY W NIEMCZECH POZBAWIENI SĄ OPIEKI RELIGIJNEJ.

Lwów, 13. października.

Zmarły niedawno minister Stresemann wypowiedział w polemice z Mussolinim na temat ochrony mniejszości niemieckiej w włoskim Tyrolu następujące ważne słowa: „Na dalszą metę można będzie narody obcej krwi pozyskać jedynie wielką i sprawiedliwą polityką. My sami w krótkim czasie rozstrzygniemy tę kwestję w Niemczech. Wszak i my mamy mniejszości narodowe... Dla naszej mniejszości niemieckiej zagranicą tylko wlen czas możemy z pełnym przekonaniem i czystym sumieniem wystąpić, jeśli to, co żądamy dla naszych rodaków, udzielimy tym, którzy stanowią mniejszość narodową w naszej ojczyźnie...”

Na to otrzymał od Mussoliniego następującą odpowiedź: „Przyjmuję to do wiadomości na przyszłość. Lecz dla teraźniejszości prawdą jest, że Niemcy nie znoszą chronicznie szkół z językiem polskim w dzielnicach zamieszkałych przez mniejszość polską. Mam również wiadomość z najnowszych czasów, według której kilka duńskich związków w Szlezwiugu wystosowało do pruskiego prezesa ministrów memorandum z żądaniem wzięcia pod uwagę faktu, że duńska ludność w Szlezwiugu czeka od lat na udzielenie jej wolności kulturalnej, która by, zwła szcza, co się tyczy szkolnictwa, choć by w przybliżeniu dała się porównać z tą, z jakiej korzysta niemiecka mniejszość w Danji”.

Co jest więc prawdą?

Prawdą jest, że ani o polskim, ani o innym mniejszościowym szkolnictwie w całym tego słowa znaczeniu mowy być nie może. Założone na podstawie Konwencji genewskiej na niemieckim Śląsku szkoły państwowe, a na podstawie nowego rozporządzenia rządu pruskiego o szkolnictwie polskim, szkoły prywatne obejmują na ograniczonym terenie tylko nikłą część mniejszości polskiej. Praktyka wykazała, że aparat urzędniczy aż do najwyższej dykasterji sabotuje postanowienia konwencji, jak również skromne ustępstwa ze strony rządu pruskiego.

Prawdą jest, że mimo wyraźnych ustawowych przepisów rządu Rzeszy w sprawie odszkodowań za gwałty, popełnione przez tzw. „Selbstschutz” podczas powstań górnośląskich, odrzuca się uzasadnione pretensje poszkodowanych polskich wdów i sierót (Orzeczenia Komisarza Rzeszy dla G. Śląska, Izby orzeczeniowej dla odszkodowań wojennych w Opolu, Sadu gospodarczego Rzeszy w Berlinie).

Prawdą jest, że prawidłowo wybrani naczelnicy gmin nie zostają zatwierdzeni przez starostów i prezesów rejencji li tylko z powodu ich narodowości polskiej. Prawdą jest, że dla zniszczenia polskich organizacji kulturalnych stosuje się nadal rozporządzenie o stowarzyszeniach z r. 1903, co jest sprzeczne z Konstytucją Rzeszy. Prawdą jest, że ludność polska

pozbawiona jest godziwej rozrywki umysłowej, a nawet teatry amatorskie nie mogą się z powodu teroru rozwijać. Prawdą jest, że nawet festyny dziecięce zostały już niejednokrotnie rozbite przez uzbrojone bandy nacjonalistyczne (koło Sztumu na Powiślu) i ani policja nie wkroczyła, ani nie nastąpiło sądowe ukaranie opryszków. Prawdą jest, że dla mniejszości istnieje inny wymiar sprawiedliwości. Prawdą jest, że mniejszość polska po-

zbawiona jest całkiem opieki religijnej ze strony choćby tylko bezstronnego duchowieństwa tak katolickiego, jak i ewangelickiego (na Mazurach).

Prawdą jest, że mniejszość duńska w Szlezwiugu bezskutecznie stara się o uregulowanie swego szkolnictwa.

Prawdą jest, że członkowie mniejszości litewskiej nie korzystają wogóle z żadnych swobód konstytucyjnych.

Prawdą jest, że mniejszość czeska na Śląsku nie posiada ani jednej szko-

ly i że nauczycielowi Vasutowi w Toppendorf, który 60 dzieciom czeskiej mniejszości udzielał prywatnie lekcji języka czeskiego, zakazane to zostało ze strony rządu pruskiego pod groźbą pozbawienia posady.

Prawdą jest, że fryzyjska mniejszość nie tylko, że nie posiada żadnej szkoły, lecz nie ma wogóle możliwości pielęgnowania swych kulturalnych właściwości.

Prawdą jest, że Serbo-Lyżycanie nie posiadają ani jednej szkoły mniejszościowej. Prawdą jest, że rząd niemiecki o tem wszystkim dobrze wie, lecz jest, czy może chce być, bezsilny wobec nieustannej a cieszącej się olbrzymimi wpływami hecy antypolskiej Huggenberga, Hitlera, „Stahlhelmu”, „Wehrwelta”, „Kriegervereinów”, „Jungles” i całej czerechy nieprzejeźdźnanych nacjonalistów.

Prawdą jest, że mniejszości niemieckie na całym świecie cieszą się możnym poparciem rządu Rzeszy i całego narodu niemieckiego, lecz niestety i prawdą jest, że my w kraju o naszych rodakach w Niemczech mało miemy i nie udzielamy im żadnego poparcia.

Henryk Lewandowski.

KOMFORT - „HYGIENA”

Pierwszorządni pracownicy to brzy zalety odn. wione o i urządzone według najnowszych wymogów higieny Salonu fryzjerstwa damskiego i męskiego oraz pierwszorędnej Perfumerji i Kosmetyki „KAROLA”, Rejtana 2 Telefon 73-99

Papież Pius IX. ma krewnych w Polsce.

SIOSTRA PAPIEŻA POZOSTAWIŁA W HISZPANII MAJĄTEK ZIEMSKI, KTÓRYM ADMINISTRUJE RZĄD HISZPAŃSKI. — SĄD W BARCELONIE WZYWAŁ KREWNYCH PAPIEŻA, BY ZGŁOSILI SIĘ PO SPADĘK. OPRÓCZ PEWNEJ KOBIETY Z CZERNIOWIEC, ZGŁOSIŁ SIĘ STAROSTA Z MAŁOPOLSKI, KTÓRY WYKAZAŁ SWOJE POKREWIEŃSTWO Z PAPIEŻEM.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12. października. (st) W Barcelonie ma się wkrótce rozpocząć proces o spadek po papieżu Piusie IX, który bardzo poważnie zahacza o Polskę. Chodzi tu o wielką posiadłość ziemską wartości 6 milionów

pesetów. Papież Pius IX urodził się w r. 1792 w miejscowości Senegalia we Włoszech, a zmarł w r. 1879 w Rzymie. Przed wstąpieniem na tron papieski nazwisko Piusa IX brzmiało: Hr. Giovanni Marja Mastei Feretti.

W Barcelonie mieszkała jego siostra Marja Mastei della Feretti, która zmarła wcześniej od Papieża. Pozostawiając po niej majątek administruje rząd hiszpański. Jeszcze przed wojną ukazał się edykt, na mocy którego sąd w Barcelonie wzywał krewnych papieża, by zgłosili się po spadek. Na edykt ten odpowiedziała pewna kobieta z Czerniowiec, która jest wnuczką siostry papieskiej. Szczęśliwa spadkobierczyni znajduje się chwilowo w smutnej sytuacji materialnej.

Po wielu poszukiwaniach udało się jej zdobyć potrzebne dokumenty, stwierdzające, iż ma prawo do spadku po Papieżu IX. Zdawało się, że ona jest jedyną spadkobierczynią. Obecnie jednak dokonano nowego odkrycia. Okazało się bowiem, że w Polsce znajduje się osoba która rości sobie również prawo do spadku.

Przed kilkoma dniami do adw. dra Naworskiego w Łodzi nadeszło pismo jednego z jego przyjaciół pewnego starosty w Małopolsce, który wskazując na swoje pokrewieństwo z Papieżem prosi o zajęcie się jego sprawą spadkową. Starosta donosi, że jeden z jego przodków mianowicie Anna z Francolinów Feretti, jak wskazują metryki i zapiski rodzinne, jest albo siostrą albo ciotką Papieża. Dr. Naworski zwrócił się do konsulatu polskiego w Barcelonie celem stwierdzenia jakości spadku i biegu sprawy spadkowej, oraz domógł o istnieniu w Polsce drugiej linii spadkobierców. Poza tem zwrócił się do szeregu urzędów i mając celem zdobycia odpowiednich dokumentów, stwierdzających pokrewieństwo starosty z Papieżem. Sprawa natrafia na trudności, wszystko jednak przemawia za tem, że część spadku papieskiego przypadnie w udziale Polakowi.

Dwa zbrodnicze zamachy na pociągi.

NIEZNANI SPRAWCY PRZEZ ROZKRĘCENIE SZYN SPOWODOWALI WYKOLEJENIE POCIĄGU NA SZLAKU DUBROWICA BIAŁA. — SZYNA NA TORZE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12. października. (st) Na szlaku Dubrowica Biała powiat Sarny dziś nad ranem wykołcił się wskutek rozkręcenia szyn przez niezranych sprawców pociąg mieszany Nr. 2470. Parowóz i węglarka przewróciły się na bok, trzy wagony są rozbite. W czasie katastrofy został ranny maszynista Władysław Skalski i pomocnik jego Adam Urban, oraz konduktorzy Bolesław Andrzon i Stanisław Marmur. Wszczęto poszukiwania za zbrodniarzami, którzy spo-

wodowali katastrofę. — Również w dniu dzisiejszym na pociąg osobowy zdążający z Nowogródka do Głębokiego dokonano zamachu. Gdy pociąg znajdował się na terenie powiatu dzwinińskiego, maszynista zauważył leżącą na torze szynę. Leżała w ten sposób, że pociąg musiałby się wykołcić. Maszynista zdołał jednak wczas pociąg zahamować przed przeszkodą. Po zabraniu szyny pociąg ruszył dalej. Na miejsce wysłano z Nowogródka policję, która prowadzi dochodzenia.

Kawalerowie żęńcie się jak najprędzej

BO NAKŁADAJĄ NA WAS PODATKI.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12. października. (st) Na jednym z najbliższych posiedzeń Rady miejskiej w Warszawie ma być zgłoszony wniosek, dotyczący wprowadzenia w stolicy podatku od kawalerów. Wniosek taki już raz zgłosiła

radna Brzezińska. Obecni wnioskodawcy motywują swój wniosek mniejszymi obciążeniami materialnymi kawalerów i powołują się na przykłady innych krajów, gdzie podatek podobny istnieje.

Nad najpiękniejszym wodospadem świata

NIAGARA, NAJWIĘKSZY WODOSPAD CAŁEGO ŚWIATA. — WSPANIAŁE WRAŻENIA — NA GRANICY STANÓW ZJEDNOCZONYCH I KANADY. — W PODRÓŻY PO AMERYCĘ.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“)

Nowy Jork, w październiku.

Wielkie twory techniki w rodzaju drapaczy chmur, pnących się ku niebu, mostów zawieszonych nad przepaściami, czy statków powietrznych, szybujących nad oceanami, budzą podziw dla świadomej swych celów i wytrwałej myśli ludzkiej. Lecz o wiele silniejsze i głębsze jest wrażenie, gdy **stajemy wobec gigantycznych tworów ślepych sił przyrody**. Z podziwem miesza się wówczas uczucie jakiegoś oniesmielenia. Wobec kolosów tych wydajemy się sobie małymi, czujemy się nie władcami ziemi, lecz tylko drobną częścią pierwotnej potęgi natury.

Takich wrażeń doznaje się szczególnie silnie, stojąc nad największym wodospadem świata — nad Niagarą.

W pierwszej chwili zatracą się świadomość w oszalałym huku wód przewalających się z niezwykłą siłą. Wieczny ruch, ustawiczny napór fal ma w sobie całą nieokiełzaną potęgę żywiołu. Łoskot ogłuszający, który nie ustaje ani na chwilę, czyni **wrażenie grzmotu przedłużającego się w nieskończoność**. Masy wód spadające z ogromnej wysokości zdają się rozpychać koryto skalne i wstrząsać otaczającą je ziemią. Wyzłobiły już skalę do głębokości 200 stóp i złobią ją dalej z ustawicznym, upartym gniewem.

Ale jakby miały wciąż za mało miejsca, zagarniają przestrzeń nad sobą. Z masy przewalających się wód odrywają się raz po raz rozpryski pian. Potrząsają białymi grzywami, wylatują w powietrze, łączą się w ogromne girlandy, migocą w promieniach słońca, jak stubarwna tęcza i znów spadają ku falom, by wraz z niemi popłynąć z szumem w otchłań przepaści.

Nie darmo indyjski szczerp Irohezów, który dawniej zamieszkiwał tujsze okolice, nazwał wodospad ten Niagarą, co znaczy

„piórno wód“.

Nazwa oddaje trafnie siłę wrażeń, których doznaje się, słuchając ustawicznego łoskotu spadających fal. Jest ona jednak jeszcze za słaba, jeśli się weźmie pod uwagę także rozmiary wodospadu.

Łączna wysokość przepaści, w którą spadają olbrzymie masy wodne Niagary, **wynosi 326 stóp głębokości**. Potężna ta przestrzeń przedzielona jest dwoma wodospadami, z których jeden znajduje się w granicach Stanów Zjednoczonych i ma 1000 stóp szerokości, a 167 stóp głębi, drugi zaś mieści się już w granicach Kanady i posiada aż 2450 stóp szerokości, oraz 158 stóp głębokości. Potęga tych cyfr mówi dobitnie sama za się.

Lecz nawet nad tym tytanicznym tworem natury nie zatrzymał się człowiek w swojej żądzy posiadania i zdobyczy. **Stopy graniczne Stanów Zjednoczonych i Kanady oddzielają ohydliwe odnogi wodospadu, a na mostach przeprowadzonych nad przepaścią, stoją, jak wszędzie, pogranicznicy celni**. Formálności graniczne są jednak bardzo uproszczone. To

też każdy z łatwością może przechodzić mostem, wiodącym ze Stanów Zjednoczonych do Kanady i schodzić w dół aż do podnóży wodospadu, gdzie znajdują się t. zw. „**jaskinie wiatrów**“. Jedno i drugie przejście dostarcza niezapomnianych wrażeń.

Turyści, którzy w gumowych ubraniach, chroniących przed przemoczeniem, znajdują się na dole nieomal u stóp Niagary, doznają przytłaczającego wrażenia ogromnej góry wodnej, wznoszącej się nad ich głowami. Ci, którzy krocza po moście, mają sposobność podziwiać jego niezwykle śmiałą konstrukcję, zawieszoną między niebem a wiecznym ruchomą falą wodospadu. To też niepodobna się długo zatrzymywać na środku mostu. Wrażenie zawieszenia w próżni jest tak silne i takie męczące, że co prędzej podąży się na drugą stronę. Tam czeka znowu ogrom wód — Niagara Kanadyjska.

Energia ruchu 425.000 metrów kubicznych wody, jaką zawiera w sobie

wodospad, została naturalnie odpowiednio przez techniki wykorzystana. Zakłady elektryczne pod nazwą „Canadian Niagara Power Company“ przetwarzają energię spadających wód na potężną siłę elektryczną, wynoszącą 1.085.000 koni motorowych. Z tych instalacji hydro-elektrycznych rozdziela się prąd elektryczny na przestrzeni 200 mil na zachód. **Korzysta zeń 17 stanów amerykańskich i połowa stanu New-York**.

Nie można zaprzeczyć, że wykorzystanie energii wodnej uszczupliło nieco pierwotny czar wodospadu. Jeśli się jednak zważy, że setki tysięcy ludzi korzysta z dobrodziejstw siły elektrycznej, że setki tysięcy ludzi czerpie środki utrzymania z poruszanych nią fabryk, musi się uznać konieczność eksploatacji Niagary. Zresztą rząd Stanów Zjednoczonych i Kanady czuwa nad tem, by ta eksploatacja nie poszła za daleko. Traktaty normują dokładnie jej zakres i podział.

Czynniki miejscowe jednak poczy-

Ettingera BALSAM na ODCISKI

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób

Apteka M. Ettingera
Lwów, plac Gołuchowski

niły również kroki, by ulepszyć wykorzystywaną przyrodę i oddać jej w innej formie to, co się od niej zabiera. Prześliczny „Queen Victoria Park“, mający charakter na polu pierwotnego lasu, daje turystom wytchnienie po oszalałymi wrażeniach. Szum wodospadu, od którego oddziela gęsta zieleni, jest tu już tylko miłą i stonowaną melodią.

A wieczorem obserwować można z otwartych miejsc parku przedziwne widowisko. Nad dalekimi wodami przelatują **migocące węże**. Spią się jak biały śnieg, płoną jak purpurowe kwiaty, rozsypują się puchem dnzącego fioleto i różu, migocą tysiącami barwami, jak zorza polarna. Są to cuda techniki, która dobywa twórczej energii z nieokiełzanego żywiołu Niagary, by oddać go w postaci przedziwnej, wielobarwnej iluminacji świetlnej.

St. W.

Znaczki pocztowe powodem wojen i buntów

WOJNA BOLIWIJ Z PARAGWAJEM MIAŁA ZA TŁO ANEKSJĘ TERENÓW ZABRANYCH PRZEZ RYSUNEK ZNACZKÓW POCZTOWYCH. — ROZ RUCHY NA TŁE WYDANIA ZNACZKÓW POCZTOWYCH W KOREI. TRAGICOMICZNY WYPADEK W INDIACH.

Lwów, 13 października.

Zdawałoby się, że te małe, niepozornie wyglądające obrazki, które w pierwszym rzędzie mają za zadanie wykazać, że należy do przesyłki została pocztę złożona, przytem służą filatelistom do niewinnej zabawy, **nie potrafią wywołać żadnych poważnych niepokojów u poszczególnych osób, a coś dopiero w historii narodów**. Tymczasem dzieje marki pocztowej wykazują, że jej barwa, rycina, podpis, znaki wodne i t.p. mają zasadnicze znaczenie i temsamem mogą spowodować burzliwe przewroty i wypadki.

Słynna była swego czasu tragedia, która wydarzyła się w Chinach z końcem ubiegłego stulecia. Urzędnik starostyckiego oddziału cesarskiego urzędu celnego na morzu, Ade Vilard, który wslawił się sporządzeniem szkiców marki pocztowej na cześć cesarzowej-matki w Chinach, otrzymał od rządu zlecenie zaprojektowania nowej serji marek. Artysta, nie znając jeszcze dokładnie zwyczajów chińskich, z **niewagi popełnił błąd**, który okazał się decydującym dla jego losów. Użył mianowicie do malowania marki purpury oraz ustawił słowa podpisu w takim szyku, że **mogły być zrozumiane jako zniewaga**. Mimo zapewnień, iż jest niewinny, **został artysta akazany na wygnanie do pustyni Tybetu** i dopiero po kilku latach udało się jego przyjaciółom sprowadzić go do Europy. De Vilard był jednak tak złamany na duchu i na ciele, że w krótki czas potem umarł. Znaczki, zaprojektowane przez niego wycofano z obiegu.

W roku 1885 wydano na półwyspie Korea markę z tekstem angielskim i koreańskim, co omal że nie doprowadzi-

do powszechnej rewolucji i zgładzenia wszystkich białych. Wówczas przystąpiła Korea do światowego związku pocztowego, co uczczono galowem przyjęciem w ministerstwie spraw zagranicznych. Nagle na salę wpadł urzędnik pocztowy, zaufany króla Mynokik, **cały zalany krwią**.

Okazało się, że pewna garstka Koreańczyków szerzyła mniemanie, **jakoby przystąpienie Korei do międzynarodowego związku pocztowego było równoznaczne z utratą niezależności państwowości Korei**. Spiskowcy napadli na Mynokika, który doprowadził pertraktacje do skutku i poranili go śmiertelnie. Musiano wówczas celem zabezpieczenia życia białych zamknąć urząd pocztowy, **zaś marki wycofać z obiegu**. Zużytkował je później rząd japoński.

Także wydana w roku 1898 serja marek w Sudanie groziła wywołaniem zamieszek wśród ludności miejscowej. Mianowicie znaczek przedstawiał czło-wieka, mknącego z pocztą przez pustynię na wielbłądzie, zaś jako znak wodny na papierze służył kwiat lotosu, przypominający znak krzyża. Mahometanie w przekonaniu, że na markach ich jest istotnie krzyż, godzący w ich uczucia religijne, **zorganizowali spisek przeciw rządowi angielskiemu**. Dopiero wydanie nowej serji marek tego samego rysunku, lecz ze znakiem wodnym, przedstawiającym księżyc i gwiazdę, zlikwidowało nieporozumienie.

Podobną historję spowodowało wydanie serji marek w Indiach w roku 1911, na których **rysunek słonia, przypominał raczej „nieczystą“ dla Hindu-sów swinię**. Mieszkańcy widzieli w tym

rysunku prowokację tradycji i religijnej i oburzenie ich przybrałoby groźne rozmiary, gdyby nie przypadek, który wyjaśnił nieporozumienie. Angielska tajna służba wywiadowcza wykryła spisek przeciw Anglii, który miał zapoczątkować rewolucję na wielką skalę. Okazało się, że przyczyną wszelkiego złego była — nieszczęsna marka, którą wycofano z obiegu.

Nie wszystkim wiadomo, że bezpośrednim powodem zduszonej w zarodku wojny między **Boliwią a Paragwajem była również marka pocztowa**. Mianowicie w r. 1927 Paragwaj wydał markę z mapą swoich terytoriów. Na marce tej sporne grunta między obydwu państwami, t. zw. Chace Boreal wcielone były do Paragwaju. Naturalnie na widok w ten sposób rozstrzygniętej kwestji wybuchło wrzenie w La Paz, stolicy Boliwii.

W kilka dni później Boliwia zrewanżowała się wrogiemu sąsiadowi wydaniem znaczka, na którym **całe Chaco Boreal wcielono nawzajem do Boliwii**. Tak zatem zapoczątkowana wojna Boliwii z Paragwajem wyglądała wcale nie groźnie i prowadzona była przeważnie na markach pocztowych. Dopiero z końcem roku 1928 przyszło do poważnego konfliktu i do trzydniowej wojny. Najlepszy interes na tej wojnie zrobił znany z bajki „ten trzeci“, **to jest rząd szwajcarski**, ponieważ Liga Narodów nadała z Genewy korespondencje i depesze, za które opłaciła pocztę szwajcarskiej należytość w kwocie 145.000 franków.

Popierajcie Ligę morską i rzeczną!

Mimochodem.**O SZCZĘŚLIWEJ INOWACJI.**

Lwów, 13 października.

Hilary mówił:

— Nie jest tak źle, jak się wydaje. Wśród wielu spraw ponurych lub niemądrych zdarzają się przecież czasem niektóre radosne i rozumne. Weź pan taki pomysł lwowskiego magistratu z tem zważaniem ulic.

— Czy to naprawdę takie rozumne?

— Genjalnie! Moja żona uważa tę ideę za nawrót do tradycji średniowiecza, tak charakterystycznego przez ciąsne perspektywy wszelakich zaułków. A wiadomo, że z tą erą wiąże się najświetniejsze wspomnienia lwowskie. Barwne tłumy Ormian, Tatarów, Serbów, perskie dywany, chałwa...

— Daruje pan, ale magistrat ulic nie zważa, tylko jezdnie.

Hilary odparł spokojnie:

— Cieszy mię, że pan to zauważył. Ołóż ów pomysł wprost cudownie rozwiązuje problem ruchu.

— Chyba przeciwnie.

— Ależ nie. Jest to pierwszy krok do uniemożliwienia życia pojazdom motorowym i konnym. Zmuszone do przeciskania się tymi wązkimi kanałami, rychło zniechęcą się i poczną zanikać. Wierzę w ewolucję. Doczekamy się jeszcze dnia, w którym jezdnie stanie się jeszcze węższa, aż zostanie skasowana.

— Obawiam się, że będzie przeciw nie. Pojazdy, ratując się przed katastrofą, zaczną wjeżdżać na chodniki. Wyjątki staną się z czasem regułą. I w końcu my będziemy chodzić tym środkowym kanałem...

— Absurd! Magistrat wie, co robi. Nie wolno panu także lekceważyć innej korzyści. Oto skończy się to tak niebezpieczne przechodzenie na drugą stronę ulicy

— ?

— Będziemy poprostu przeskakiwać. Marcelek twierdzi, że już dziś robi to z powodzeniem. Ale ja się obawiam innej rzeczy. Magistrat gotów za kilka lat przystąpić do generalnego rozszerzenia jezdni.

— Dlaczego? Przecież pan wierzy w ewolucję.

— Tak, ale bezrobotni także muszą coś robić.

I Hilary posmutniał.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 14. X. 1929.

OSSIP DYMOW.

NIEBEZPIECZNA RYWALKA.

Małgosia miała 19 lat. Ponadto miała jeszcze śliczne, czarne oczy, białe, wysokie czoło i zawsze śmiejące się usta. Wiedziała jak każda 19-letnia panienka, że jest piękna i niezmiernie przyciągająca. Dlatego też nie spieszyła się zbyt z zamążpójściem i niczem księżniczka z bajki czekała na swego wymarzonego kochanka...

— Drogie moje dziecko — rzekła do niej pewnego razu matka — mężczyzna, który ma zostać twoim mężem, dawno już na ciebie czeka. Czy ty tego nie widzisz?

— Małgosia spojrzała na matkę zdziwiona i zapytała:

— Nie wiem kogo masz na myśli — mateczko?

— Pana Bohna. Pan Eryk Bohn jest bardzo przystojnym młodzieńcem, jest utalentowany, posiada pewne stanowisko, jako inżynier i pochodzi z najlepszej rodziny. Oczywiście że nie chcę się zbyt namawiać, ani też nikogo ci narzucać. Chcę tylko powiedzieć, że jesteś względem p. Bohna niesprawiedliwa.

KINO
Fatamorgana
pl. Marjacki 10.

W niedzielę 13 bm. po raz ostatni słynny romans rosyjski p. t. „ADJUTANT” — najspanialsza kracja IWANA MOZZUCHINA.

Od poniedziałku słynna rewja filmowa

: Piękne nóżki zwyciężają :**Sensacyjne zamordowanie lekarza.**

SPRZEDAŁ ŻONĘ. — WIELOLETNI SZANTAŻ. — TRAGICZNY EPILOG.

Berlin, w październiku.

(=) W mieście St. Pölten zasiadł obecnie na ławie oskarżonych 47-letni mechanik, Franciszek Grassman, stojący pod zarzutem skrytobójstwa, zbrodni ciężkiego uszkodzenia cielesnego i bezprawnego no-

szenia broni. Grassman zamordował b. lekarza Karola Brendlera, a żonę swoją ciężko poranił strzałami rewolwerowymi.

Dr. Karol Brendler żył przez wiele lat jako

dobrze sytuowany lekarz.

Czekolada Mleczna Wedlo dużej zawartości mleka
na zdrowsza dla dzieci. —**Rezultaty walki rządu sow. z religią.**

Lwów 13. października.

Na łamach urzędowego dziennika sowieckiego „Izwestija” ukazały się ostatnio niezmiernie charakterystyczne wykazy, świadczące wymownie o tem, jak rząd sowiecki z coraz większą bezwzględnością walczy z religią i kościołami. I tak w ciągu roku 1928 zamknięto w Rosji 354 kościołów, 38 klasztorów, 30 młynów mahometańskich, 59 boż-

nic, oraz 43 domów Bożych imych wyznań. — W roku bieżącym walka z religią i kościołami przedstawia się nie mniej intensywnie. Do tej pory zdołały bowiem władze sowieckie zamknąć znowu 253 dalszych kościołów. — Te rezultaty nie zadawałają jednak jeszcze „bezbożników” sowieckich, którzy domagają się od rządu jeszcze silniejszych represji wobec domów Bożych.

Bankructwo poznańskiej opery.

Lwów, 13 października.

Na łamach naszego pisma nie tak dawno podawaliśmy wiadomość o wielkich deficytach w Operze poznańskiej, której frekwencja w ostatnim roku mimo Wystawy Poznańskiej i wielkiego napływu gości spadła do minimum, wykazując na niektórych przedstawieniach po sto kilkadziesiąt zł. wpływu. Zarząd miasta Poznania zrażony tym stanem rzeczy, zastanawiał się bardzo serjo nad zamknięciem Opery w Poznaniu, aż wreszcie po długich deba-

tach postanowiono na ten rok jeszcze przedłużyć istnienie opery, niemniej jednak stanowisko dotychczasowego administratora, p. Czapskiego zostało w Poznaniu zachwiane. Wobec tego nie dziwi nas, że p. Czapski podał się o dzierżawę teatrów lwowskich.

Przypuszczać jednak należy, że sfery miarodajne miasta nie dopuszczą do eksperymentów, któreby mogły się tak fatalnie dla naszej opery skończyć jak w Poznaniu.

— Ależ, mamo — zaproponowała Małgosia, marszcząc gniewne czoło. — Pan Bohn nosi przecież binokle! Czubek głowy już mu lświeje i te duże uszy i... i... tak, i czy nie widzisz mateczko że on jest niższy odemnie?

— Ponieważ nosisz pantofle z tak wysokimi obcasami, przeto wydaje ci się niższy...

— Dobrze, mateczko, ale zawsze przecież będę musiała nosić pantofle z wysokimi obcasami. Nie mogę przecież pójść z nim bośo do teatru...

— Widzisz, pan Bohn jest tak uprzejmy względem ciebie. Stara się sprawić ci przyjemność zapraszając cię często do teatru, na koncerty, wybiera się z tobą w podróże zamiejskie...

— Nie widzę w tem nic nadzwyczajnego, tak postępują wszyscy mężczyźni. Ate pan Bohn, mateczko, naprawdę ma już łysinę. Nie lubię łysych mężczyzn i wogóle on mi jeszcze ani razu nie powiedział że mu się podobam! Przypuszczam, że mnie nie wypada zacząć o tem mówić. On się wogóle nie zna na miłości...

Inżynier Bohn w dalszym ciągu przychodził do Małgosi, lecz ona nie zmieniła się w stosunku do niego, marząc o swym królewiczku z bajki.

Upłynęło kilka dni.

Pewnego razu mateczka znowu odezwała się do Małgosi:

— Wiesz, dziecinko, widzę że masz rację. Pan Bohn wcale nie jest tak zakochany w tobie, jak mi się początkowo zdawało. Sprzeniewierzył ci się.

— Cóż to ma znaczyć, nie rozumiem?

— Przed kilku dniami widziano go na koncercie z pewną młodą kobietą. Siedział obok niej, lecz ani razu nie spojrzął na dyrygenta i przez cały czas nie spuszczał zakochanego wzroku ze swej sąsiadki. Wszyscy na to zwrócili uwagę.

Małgosia ukłuto coś w sercu. Tak to była wyraźna zdrada!

— Kim była owa dama? — zapytała Małgosia.

— Nie wiem, znajomą widzieli ich razem i opowiedzieli mi właśnie. Uważam, moje dziecko, że powinnaś zachowywać się nadal tak jak gdybyś o niczem nie wiedziała. Panna musi być dumna!

Gdy pan Bohn przybył następnego dnia, Małgosia nie dała nic po sobie poznać.

Odwrotnie, chcąc mu dać do zrozumienia, że nie jest wcale zazdrosna, zachowywała się uprzejmiej i serdeczniej, niż zwykle. Pan Bohn po raz pierwszy czuł się dobrze w jej obecności...

— Teraz zobaczymy! — pomyślała Małgosia, podwójwszy swą dobroć i serdeczność względem pana Bohna.

Zakochany inżynier wziął jej serdeczność i dobroć za prawdziwą monetę. Był szczęśliwy.

Był on żonaty, a z żoną pozostawał w stosunkach serdecznych. W roku 1916 poznał on Teresę Grassman, której mąż służył w wojsku. Między obojgiem nawiązał się

intymny stosunek miłosny.

Po pewnym czasie Grassman powrócił z wojny i dowiedział się o stosunku miłosnym żony. Zaaprobował to pod warunkiem, że Brendler będzie go wspierał. Wreszcie doszło do tego, że Grassman

sprzedał swą żonę

lekarzowi za pół miliona koron. Lekarz opuścił teraz żonę i zamieszkał z Teresą razem. W r. 1925 z powodu jakichś oszustw został Brendler skazany na sześć miesięcy ciężkiego więzienia i

utracił tytuł doktorski.

Jego położenie finansowe pogorszyło się znacznie, to też Brendler za przestał wspierać Grassmana, który ciągle domagał się pieniędzy.

Teresa sama domagała się od Brendlera, ażeby zaprzestał dawać pieniądze jej ex-mężowi. A gdy pewnego razu Grassman się zjawił w jej mieszkaniu,

wyrzuciła go poprostu za drzwi.

Doprowadzony tem do wściekłości, udał się pewnego razu znowu do mieszkania b. lekarza, zastrzelił go, a żonę ciężko poranił.

Proces w toku.

Przy dolegliwościach żołądkowo-kiszczkowych, braku apetytu, atonji kiszek, wzdęciach, zgadze, odbijaniach, ogólnem podrażnieniu, bólach głowy migrenowych zastosowanie 1-2 szklanek naturalnej wody gęzkiej Franciszka-Józefa wywołuje doskonałe opróżnienie przewodu pokarmowego. Opinie szpitalne wykazują, że nawet obłożnie chorzy chętnie biorą wodę Franciszka-Józefa i czują znaczną ulgę. 7452

Po kilku dniach nie mógł już tłumić w sobie swych uczuć i poprosił Małgosia o rączkę. Małgosia zarumieniała się, krzyknęła cicho, szeroko otworzyła źrenice i żeby zniszczyć doszczętnie niebezpieczną rywalkę, odpowiedziała: „tak”.

Wkrótce odbył się ich ślub. Małgosia była szczęśliwa. Zwyciężyła podwójnie. Pokonała bowiem Eryka Bohna i niebezpieczną, lecz obecnie zupełnie już nieszkodliwą rywalkę.

Młoda para odbyła podróż poślubną i na jesieni wróciła do rodzinnego miasta.

Nastąpiła zima i Eryk Bohn począł znowu uczęszczać ze swą młodą żoną do teatru i na koncerty. Pewnego wieczoru Małgosia spotkała w foyer sali koncertowej znajomego, który przedstawił ją pewnej starszej pani.

— Znam pani mateczkę — rzekła starsza pani — i cieszę się ogromnie, że mogłam również panią poznać. Męża pani znam oddawna zresztą panią już też raz widziałam ubiegłej wiosny...

— Mnie? kiedy? gdzie?..

— Na koncercie, pan Bohn nie pułtrzał wtedy wcale na dyrygenta, nie spuszczał bowiem zakochanego wzroku z pani pięknej twarzyczki. Opowiadałam to potem nawet pani matce, nie wiedziałam bowiem wówczas, że pani była jego sąsiadką...

Tłum. F. M.

Tylko Chlorodont

najlepsza pasta do zębów, przez miliony codziennie w użyciu, uważana jest za najdoskonalszy środek do pielęgnacji zębów i jamy ustnej. Specjalne zalety:

1. usuwa szpecąc i osad nazębny,
  2. czyni zęby alabastrowo białymi,
  3. usuwa nieprzyjemny zapach ust.
- Zadajcie tedy tylko CHLORODONT.

Projekt nowej reformy kalendarza.

ROK BĘDZIE MIAŁ 13 MIESIĘCY. — 13-TY DZIEŃ KAŻDEGO MIESIĄCA PRZYPADNIE W PIĄTEK. — STARY ŚWIAT PÓJDZIE ZA PRZYKŁADEM NOWEGO ŚWIATA.

Lwów, 13. października.

Jak już w swoim czasie „Gazeta Por.” doniosła, wzmaga się coraz bardziej w całym świecie zainteresowanie projektem reformy kalendarza.

Chodzi tu o nowy podział roku na 13 miesięcy — jeden dzień świąteczny (dzień Nowego Roku).

Zwłaszcza interesuje się tym projektem rząd amerykański, do którego Liga Narodów już przed dwoma laty zwróciła się z prośbą o przestudowanie go i wydanie opinii. Założono wówczas w Ameryce komitet narodowy dla opracowania szczegółowego planu reformy.

Obecnie prezydent tego komitetu, jeden z największych przemysłowców Ameryki, Jerzy Eastman, oświadczył się publicznie i definitywnie za kalendarzem 13-miesięcznym.

Również amerykański minister rolnictwa zdeklarował się w jednej z gazet nowojorskich w tym sensie, oświadczać:

„Zdaje mi się, że coraz bliższy jest czas, w którym przyjęcie uproszczonego i ogólnie rozpowszechnionego kalendarza stanie się dla wszystkich narodów prawdziwym błogosławieństwem. Jestem przekonany, że prace mego ministerstwa na polu nauki, rolnictwa i meteorologii zostałyby ogromnie ułatwione i uproszczone przez wprowadzenie lepszego kalendarza, niż obecny.

Dotyczy to również wszelkich innych dziedzin życia...

Również świat kupiecki zapatruje się przychylnie na projekt.

Z 1433 wielkich stwarzyszeń i firm amerykańskich, których opinii zasiągnano — 1154, a więc 80 proc. wypowiedziało się bezwzględnie za wprowadzeniem zreformowanego kalendarza.

Również większa część opinii publicznej jest za reformą. zdaje się więc, że Ameryka jest już w przededniu wprowadzenia jej. Rozważa się tam już bowiem zupełnie realnie termin wprowadzenia. Za najkorzystniejszy moment uważany jest 1-szy stycznia roku 1933, gdyż dzień ten przypada na niedzielę.

Również wiele jeszcze innych krajów zmierza do tej reformy. Rozwa-

żana ona jest bardzo poważnie we Francji, Holandji, Niemczech, Węgrzech...

Za wprowadzeniem 13-miesięcznego kalendarza przemawiają następujące argumenty: **każdy miesiąc zawierałby tę samą ilość dni i tygodni pracy.**

Miesiąc nie kończyłby się nigdy w

KSIĄŻE-STUDENT??

Rzekomy książę Galicyn oszustem.

W BLASKU TYTUŁU KSIĄŻĘCEGO.

Genewa w październiku.

(jp) Wielkie wrażenie wywarło tutaj aresztowanie rosyjskiego emigranta, który przebywając w Genewie przez dłuższy czas pod nazwiskiem księcia Galicyna, pozostał w ożywionych stosunkach z tułajszymi przemysłowcami i prowadził wystawne życie. Obecnie okazało się, że rzekomy ks. Galicyn ponęcał szereg poważnych firm, które odśnione jego książęcym tytułem, niedość przezornie kontrolowały zawierane z nim transakcje. Po aresztowaniu rzekomego księcia i poddaniu go ścisłemu przesłuchaniu, policja tułajsza przyszła do przekonania, że sprytny rycerz przemysłu przybrał sobie tytuł książęcy jedynie dla tem łatwiejszego pozyskania zaufania swojej klienteli. —

środku tygodnia. Pojedyncze dni tygodnia przypadłyby zawsze na ustalone daty. Wypłata pensji tygodniowej byłaby znacznie uproszczona. **Dni świąteczne dałyby się również obchodzić zawsze pod tą samą datą.**

Ale są też argumenty przeciwne:

Zamknięcia kwartałne nie schodziłyby się z zamknięciami miesięcznymi. Zamknięcia miesięczne w liczbie 13 zamiast 12, wymagałyby bardziej skomplikowanej buchalterji.

Trzynasty dzień każdego miesiąca wypadłby zawsze na piątek, co wy-

Jak się obecnie okazuje, rzekomy książę Galicyn należy do międzynarodowej szajki oszustów, działającej w rozmaitych większych ośrodkach europejskich.

Szczeście uśmiechnęło się do inwalidy wojennego.

WYGRAŁ DWUKROTNIE PO 250.000 DYNARÓW.

Białogród w październiku.

(=) Przed kilku dniami odbyło się ciągnięcie jugosłowiańskiej loterii klasowej. Główna wygrana padła na chorego inwalidę wojennego Gioka Mrwałjewicza z miejscowości Niksie. Mrwałjewicz jest wdowcem i musi utrzymywać sześcioro

małolotnich dzieci. Znajdował się wraz z rodziną z początkiem tego roku w skrajnej nędzy, gdy po raz pierwszy uśmiechnęło się do niego szczęście. Podczas ciągnięcia loterii klasowej w lutym, padła na niego główna wygrana w wysokości 250 tys. dynarów. Wówczas opuścił Białogród i nabył niewielką posiadłość w Niksie. A teraz oto znowu po raz drugi obdarzyła go fortuna swoją łaską i Mrwałjewicz znowu wygrał 250 tys. dynarów.

Turczynki jako stenotypistki.

PRZEISTOCZENIE ŻYCIA W TURCJI W ZWIĄZKU Z WPROWADZENIEM ALFABETU ŁACIŃSKIEGO.

Lwów 13. października.

(jp) Zniesienie haremów otworzyło kobiecie tureckiej drogę do pracy zawodowej na równi z mężczyznami. Wydane obecnie przez dyktatora Kemala Paszę rozporządzenie jest dalszą koncesją dla uwolnionych z niewoli haremowej Turczynek na polu pracy zawodowej.

W ostatnim czasie został mianowicie w Turcji wprowadzony alfabet łaciński z wyłączeniem alfabetu tureckiego, przyczem wszystkie biura zaopatrzone w maszyny do pisania.

Otwiera się zatem wielkie zapotrzebowanie na stenotypistki. Aby jednak kobietom tureckim umożliwić pracę zarobkową, równocześnie wydał Kemal Pasza zarządzenie, że nie wolno odtąd przyjmować do pracy biurowej w urzędach państwowych Ormianek ani Greczynek, które dotychczas, znając obok języków francuskiego i angielskiego także dokładnie język turecki, zajmowały niemal wszystkie wolne posady. Obecnie zaczyna się nowa era, do której jednak Turczynki muszą się na gwałt przygotowywać, bo dotychczas mało z nich tylko posiada odpowiednie wykształcenie.

„Gdy spadnę, nic mi się nie stanie”

NIEZWYKŁA PRZYGODA ROBOTNIKA.

Budapeszt w październiku.

(=) 24-letni lakiernik Ludwik Molnar pracował z kolegami na wysokości trzeciego piętra na rusztowaniu, otaczającym kamienicę. Po nieważ Molnar w tem niebezpiecznym miejscu zachowywał się bardzo niezręcznie, zwrócił mu kolega uwagę na to. Ale Molnar wówczas odpowiedział:

— Nie obawiaj się, gdy spadnę, nic mi się nie stanie!

Niebawem Molnar potknął się i rzeczywiście spadł z trzeciego piętra. Młodzieniec podniósł się jednak natychmiast i poszedł dalej. Mimo to przywołano Pogotowie Ratunkowe, a Molnara dla obserwacji przewieziono do szpitala.

SIVIZNA

TO STAROŚĆ ZANIK ENERGJI
POTRZEBNEJ DO WYDAJNEJ PRACY

Tak myśli Szeł-Przełożony spoglądając na siwiejącego współpracownika. — Łatwo tego uniknąć używając płynu

„ORIENTINE”

który nie płami, nie brudzi, jest zupełnie nieszkodliwy i stopniowo, nieznacznie dla otaczających, przywraca siwym włosom pierwotny, zupełnie naturalny kolor i miękkość

Parf. d' ORIENT Warszawa.

Wszędzie do nabycia.

Ze sztuki.

SIEDMIOLETNIA GWIAZDA SZUKI TANECZNEJ.

Jeszcze o Dani Darling.

Lwów, 13. października.

Tak się złożyło, że mimo występów kilkurazowych we Lwowie najmłodszej gwiazdy amerykańsko-polskiej, 7-letniej **Dani Darling-Krupskiej**, dopiero obecnie miałam sposobność ujrzeć to „cudowne dziecko“ na scenie. Wrażenie jednak, jakie odniosłam z tego wieczoru, jest tak nadzwyczajne, że nie mogę oprzeć się pokusie, aby w chórze pochwalnym, jaki w całej prasie lwowskiej powitał to niezwykle zjawisko, nie uczestniczyć choćby ostatecznym akordem.

Cudowne dziecko... Ileż razy nadużywa się tego terminu i jak on wskutek tego zdewałowuje się wśród ogółu publiczności.

Ale tym razem naprawdę określenie to nabiera nowej świeżości, nowej prawdy, i gdyby dotychczas nie istniało, to dla Dani Darling należałoby je stworzyć. Bo naprawdę jest ona cudowna jako aparycja i jako artystka z **Bożej łaski**, która w swoich siedmiu latach ujawniła już wyraźne piętno tego wielkiego talentu, z którym się przychodzi na świat, który predestynuje wybraną jednostkę na służbę dla sztuki.

Patrząc na to dziecko o prześlicznej, nieskończonej wdzięcznej twarzy, o klasycznych zaiste kształtach, jak ono z zupełną naturalnością, bez cienia pozycy i wyuczenia, wykonuje każdą kreację, jak z **nieomyślną intuicją artystyczną wzywa się w każdy typ i w każdy styl**, nabiera się pewności, że wbrew temu, o czym już w swoim czasie szeroko pisała prasa — nie zbiegiem specjalnych okoliczności, nie staraniem rodziców i sumptem możnej protektorki, królowej rumuńskiej, dostało się ono na scenę. Byłaby ona weszła na nią, nawet wbrew wszystkim i wszystkiemu. Bo tkwi w niej nakaz wewnętrzny, który temu musi być posłuszna. Urodzona artystka, **Dania Darling, tylko na scenie, tylko w realizacjach artystycznych może być w swoim żywiole.**

I tylko tem nadzwyczajnem powołaniem, tylko tem wzywaniem się w sztuce jak ryba w wodzie, a ptak w powietrzu, można wytłumaczyć, że 7-letnia Dania Darling zdołała już do tego stopnia **opanować technikę taneczną**, iż może się mierzyć z rutynowaną baletnicą — a co więcej, że umie nadać każdej kreacji **właściwą a nader markantną charakterystykę, właściwy a zawsze szlachetnie interpretowany styl**, że jest zawsze świetna w swoim bogatym repertuarze, nie tracąc przytem zachwycającej naiwności dziecięcej, nie robiąc ani na chwilę wrażenia popisu z wyuczonych lekcji.

Jej **czudny uśmiezek**, przypominający niezmiernie żywo uśmiech Jackie Coogana, (któremu ten król artystów dziecięcych zawdzięczał lwią część swego powodzenia), ten **uśmiech jest słodki, uroczy i taki niezmiernie dziecięcy**. Podobnie pełne prostoty są jej ukłony i podziękia za oklaski, jest jej cały stosunek do publiczności. Każdym ruchem, każdym spojrzeniem mówi wyraźnie, że **tańczy dlatego, bo taniec kocha, bo jest on jej największą radością**. A tą swoją radością, tem kwiecieniem swojego talentu obdarza, jak

Ciekawa karjera miliardera.

OD CHŁOPCA DO POSŁUG DO MILJARDERA. — NIEZWYKLE DZIEJE KREZUSA AMERYK.

(Do ryciny na str. 1).

Nowy Jonk w październiku. Z okazji zaręczyn głośnego mecenasa sztuki i wielkiego fabrykanta maszyn rolniczych **Bernarda Bonnetta** z miss **Glorją Wittels**, córką słynnego **Krezusa amerykańskiego**, właściciela tysięcy ha ziemi w **Stanie Ohio**, podają gazety amerykańskie obszerny życiorys tego niezwykle człowieka.

Bonnet jako 6-letni chłopak stracił rodziców i znalazł się zupełnie bez środków do życia. Dzięki pomocy ludzi litościwych został chłopcem do posług w pewnej cukierni nowojorskiej. Przez szereg lat

musiał dość ciężko pracować,

aby zarobić na kawałek chleba. — Wcześniej tedy zaprawił się do walki z losem i nauczył się twardej szkoły życia.

Mimo to jednak, gdy podrośł, ko rzyszał z każdej wolnej chwili, aby się uczyć. Szczególnie interesowały go dzieła z zakresu fizyki i chemji. Po pewnym czasie

zaczął próbować własnych sił w dziedzinie wynalazków. Sam konstruował jakieś prymitywne modele i nieraz całe noce trawił na pracy. Wreszcie potrafił zainteresować jakimś drobnym wynalazkiem pewnego fabrykanta maszyn, który dał mu korzystną posadę w swej fabryce. Niebawem Bonnet został w

tem przedsiębiorstwie dyrektorem. Dokonawszy ważnego wynalazku w dziedzinie maszyn rolniczych, sprzedał patent bardzo korzystnie i złożył własną fabrykę. Dzięki zdolnościom, energii i pracowitości, doszedł do olbrzymiej fortuny i dziś uchodzi za jednego z bogatszych ludzi w Ameryce.

Rycina nasza przedstawia podobiznę Krezusa i jego narzeczonej, kilka momentów z jego życia, oraz wspaniały pałac nowojorski, niedawno zbudowany, a należący do Bonnetta

NADESŁANE

SPECJALISTA CHOROBY SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH
Dr. LAUTERSTEIN

Lwów, Sykstuska 37 (róg Słowackiego).
Usuwanie włosów, plam, brodawek, znamion elektrolizą, lampą kwarcową.

Adwokat

Dr. OSKAR WEINGARTEN

prowadzi obecnie kancelarję

w Stanisławowie

ul. Gołuchowskiego 16. Tel. 375.

7795-2

Najmodniejsze materiały je- Wilhelm Strum
dwubne palce w ruzym wytorze
Lvów Holmów 9 Tel. 23-36

Osobliwa hypnoza.

SENSACYJNY TRANS HYPNOTYCZNY. — MEDJUM, KTÓRE OBU-
DZIŁO SIĘ PRZED CZASEM.

Paryż w październiku.

(=) Znany mnemotechnik prof. **Pelma**n urządził niedawno w mieście francuskim **Chatellerauld** seans hypnotyczny, podczas którego pograżył w stan hypnotyczny robotnika **Adolfa Martina**. Wydał mu rozkaz posthypnotyczny, aby udał się do cukierni, wziął kawałek babki i zjadł ją w pewnej kawiarni.

Robotnika oczekiwał przed drzwiami cukierni wielki tłum, a zahypnotyzowany ułtorował sobie drogę, aby wejść do sklepu i według rozkazu wziąć babkę. Odkąsiwszy kawałek, udał się następnie do kawiarni, gdzie czekał na niego jeszcze wielki tłum ludzi. Tam zdarzył się jank

wypadek nieprzewidziany.

Podczas gdy fotografowie w gorącym pośpiechu dokonywali zdjęć, robotnik obudził się z hypno-

zy i z ogromnym zdziwieniem patrzył na to, co się wokół niego dzieje. Dowiedziawszy się wreszcie o co chodzi, ponadł w szaloną wściekłość i zaczął demolować kawiarnię. Z trudem zdołano obezwładnić szaleńca.

Zabójca matki.

ZAMORDOWAŁ SWĄ RODZICIELKĘ, POGRAŻONA WE ŚNIE. — SZCZYT
BESTJALSKIEGO ZWYRÓDNIENIA.

Cheb, w październiku.

(=) Na ławie oskarżonych przed tutejszym sądem zasiadł 27-letni szwec **Jan Kraus**, stojący pod zarzutem zamordowania w bestjałski sposób własnej matki. Młody ten człowiek był kawalerem i mieszkał u matki, w ciężkim trudzie zarabiającej na utrzymanie. Szwec wprawdzie coś niecoś zarabiał, był jednak pijakiem i

zarobek często przepijał.

Wówczas musiał odwoływać się do **wspaniałomyślności biednej kobiecie**ny, uginającej się pod tym ciężarem. Wreszcie pewnego dnia, gdy znalazł się znowu w kłopotach pieniężnych i zwrócił się w tej sprawie do matki, Krausowa, której cierpliwość się już wyczerpała, odmówiła mu stanowczo.

Wówczas Jan, wiedząc o tem, że matka posiada jakieś oszczędności drobne, postanowił przemocą jej oszczędności odebrać. Pewnej nocy, gdy biedna kobieta po całodziennym trudzie spała głęboko, jej wyrodny syn zadał jej

16 uderzeń siekierą,

zabijając nieszczęśliwą. Następnie zrabowawszy pieniądze, schował je, poczem udał się na posterunek żandarmerji, gdzie sam doniósł o zbrodni, oczywiście nie przyznając się do niej.

Oskarżony zachowuje się z zupełną obojętnością. W więzieniu jadł on z żarłocznością zwierzęcia, a i teraz robi zupełnie wrażenie jakiegoś człowieka pierwotnego, jakiegoś jaskiniowca, zbliżonego do zwierząt, a nie posiadającego zupełnie jakichś skrupułów etycznych.

Rzeczoznawcy sądowi uznali go za odpowiedzialnego za dokonaną zbrodnię. Skazano go na śmierć przez powieszenie. Wyrok ten przyjął oskarżony z kamiennym spokojem, nie mrugnawszy nawet okiem.

hojna dobra wróżka, wszystkich, którzy dary te pragną od niej przyjąć.

I ta naturalność, ta wewnętrzna potrzeba realizacji artystycznej, jest największym czaem Dani Darling, jest tą nadzwyczajną mocą, którą trzyma ona w naprężeniu uwagę audytorjum i wzbudza zachwyt. Dzięki temu ta mała dziewczynka zdoła sama jedna wypełnić program całego wieczoru, nie pozwalając się na widownię wkraść choćby cieniowi znużenia, cieniowi jednostajności.

Bo jak można nie wpadać z zachwytu w zachwyt, gdy się widzi tę prześliczną istotkę, tego Elfa wcielenego, przeistaczającego się jak za sprawą czaru w wikkwintną balerinę, oddającą z całą finezją klasyczny taniec pointowy, to znów kolejno w tupocącą, sabotami, rozkosznie ocieżyła Holenderkę-etyryczną, owianą tajemniczością bajki, Boginię księżycy dziarską, zadzierzysią Kujawiankę, ekscentry-

czną girls amerykańskich dancngów, fantastyczny cień chińskiego ogrodu — i znów przepyszny, budzący frenetyczny entuzjazm wśród publiczności Antka Iyczakowskiego, lub piasającego żydka.

Przechodziłoby ramy tego artykułu i mojej kompetencji pisać wyczerpującą recenzję z programu. Rzucam tylko tych kilka przykładów dla tem silniejszego uzasadnienia tego, czemu chciałam dać wyraz, pisząc te słowa: że **Dania Darling jest najbardziej frapującym zjawiskiem w rzedzie cudownych dzieci** i że tkwi w niej rzeczywistość ta iskra wielkiego talentu, która według wszelkich przewidywań ludzkich, pozwoli jej przeżyć zwycięsko niebezpieczną próbę produkowania się w wieku dziecięcym i że z cudownego dziecka wyrośnie prawdziwa artystka.

Jamina Pelcńska.

KRONIKA

13

PAŹDZIERNIKA

Niedziela
Edwarda

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Niedziela, 13. października o g. 12-tej Leon Wyrwicz poranek dla młodzieży. (Ceny najniższe).

Niedziela, 13. października o g. 3.30 „Codziennie o 5-tej”.

Niedziela, 13. października o g. 7.30 „Wielki Kram”, przedstawienie Teatru Premier.

Poniedziałek, 14. paźdz. o godz. 7.30 „Codziennie o 5-tej” (tani dzień) 50 proc. zniżki.

Wtorek, 15. października o godz. 7.30 „Połoga przeznaczenia”.

TEATR MAŁY:

Niedziela, 13. października o g. 3.30 „Proces Mary Dugan”.

Niedziela, 13. października o g. 7.30 „Proces Mary Dugan”.

Poniedziałek, 14. paźdz. o godz. 7.30 „Proces Mary Dugan”.

Wtorek, 15. października o godz. 7.30 „Proces Mary Dugan”.

Powrót Tatrzanińskiego z Anglii. W tych dniach powrócił z Londynu reż. Tatrzaniński, gdzie odbywał specjalne studia językowe i choreograficzne, z którymi zaprodukują się po raz pierwszy w rewii Henryka Zbierzchowskiego, zapowiedzianej na połowę najbliższego tygodnia. Wraz z nim przyjechał transport oryginalnych wampirów zwołanych na wyspie Borneo, nad którymi pracuje baletmistrz Ciesielski, chcąc ich użyć w wielkim widowisku baletowym pt. „Wampir”. Rewia Zbierzchowskiego skła dająca się z 22 obrazów scenicznych będzie obfitować jeszcze w inne niespodzianki. Kobiecie będzie poświęcone osobne panopticon, w którym przesuną się typy: markizy, kobiety najwężej, kobiety salonu, kobiety niebezpiecznej, sportsmenki, chłopczycy itd. w interpretacji kobiecych asów dramatu i operetki: Michnowskiej, Ładosiówny, Korabianki, Kulczyckiej, Stadnikówny i Brzeskiej. Reż. Rasiński pracuje nad dwoma skethami, pirandellowskim i polityczno-marjonetkowym. Bedlewicz oczaruje nas swym pięknym głosem, którym wywabi z cieniów wizję nagiej tancerki, Faliszewskiej na nam kolorową bajkę Targów Wschodnich. Reżyser Kuligowski zgoni do Atlasowej budy największych pijaków Lwowa i zainteresuje go chórem przy gitarze te kochane piosenki, których się nigdy nie słyszy, i za którymi się tęskni. Za Balkiem wystano listy gończe, bo znikł bez śladu. Podobno od dwóch tygodni zamknął się w małym i macha nowe dekoracje. I Stahl kręci się już niespokojnie, bo wie że czeka go dużo roboty. Za kulisami wre gorączkowy ruch. Nekt nikomu nie szyje butów — szyją się tylko no we kostjony. Artyści dramatu uczą się śpiewać, Rzeszutko uczy się grać w dramacie, kapelmistrz Seredyński przygotował orkiestrę jazz-bandową złożoną z 22 ludzi. Trudny dział konferensjerki spoczywa w rękach Ruszkowskiego i Poboga. Kto się nie będzie bawił na rewii Zbierzchowskiego, temu odpowie tytuł i finalna piosenka „To możesz opowiadać swojej babci”.

Z Teatru Wielkiego. Teatr Wielki daje dziś popołudniu o godz. 3.30 po cenach znacznie niższych pełną szalone go humoru farsę trzyaktową M. Hennequina i P. Vebera „Codziennie o 5-tej”.

„Teatr Premier” z mistrzem scen polskich Junoszą Stępowskim, będąc w przeddzień przez Lwów wystąpi dziś jeszcze kiego z głośną sztuką G. B. Shaw'a „Wielki Kram”. Celem umożliwienia szerszej publiczności zapoznania się z tą niezwykle interesującą sztuką, ceny miejsce zostały znacznie niższe.

Tanym dniem w Teatrze Wielkim będzie jutrzejszy poniedziałek, w którym to dniu daje dyr. Teatru po raz drugi a zarazem ostatni „Codziennie o 5-tej” z świetnymi wykonawcami tej arcywesołej farsy — Ładosiówną, Michnowską, Po-raską Okornickim, Przystawskim i Rasińskim w głównych rolach. Ceny o 50% niższe.

Najlepszy aparat do golenia oryginal.

„Gillette”

I najł. pize mydło do golenia prawdziwe

„Tien”

kosztują łącznie tylko 3 zł.

CENA REKLA. O A! Lo nabycia wszędzie!

WYJĄTKOWA SPOSOB OŚCI

CO MOWI NEMO.

UWAGI ZGRYŻLIWE.

Tyle we wszystko trzeba włożyć męki,
Płacić najwyższą cenę swego rdzenia,
Że już dla nuty wesołej piosenki,
Nie stać mojemu sercu zrozumienia.

A jednak człowiek jest tak jak bajazzo
O własnym smutku jeśli trzeba nie wie,
I, gdy oklaskiem lub złotem zapłaca
Śmieje się płacząc, lka, lecz pisze rewje

Trudno... przez życie trza iść choćby boksem
Wciąż się zaprawiać udawania mustrą
Człowiek jest jednym wielkim paradoksem.
Więc widzi małpę, gdy popatrzy w lustro.

Kronika przemyska.

(Od naszego korespondenta)

Przemysł, w październiku.

(M) Miejski urząd zdrowia zanotował ostatnio kilka sporadycznych wypadków szkarlatyny. Ponadto panuje od dłuższego czasu odra i krztusiec (koklusz).

Pocztowe urzędy filjalne. Dla wygody publiczności mają w niedalekiej przyszłości zostać uruchomione dwa filjalne urzędy pocztowe. Jeden z nich (w rynku) byłby tylko rekreacją urzędu takiego, który już istniał i przed kilku laty został zwinęty. Drugi zaś miałby swą siedzibę przy ul. Mickiewicza lub ul. Dworskiego dolnej. Oba urzędy będą conajmniej „3-okienkowe”.

Główny urząd pocztowy przy ul. Mickiewicza 1, 11 został zreorganizowany, przyczem rozmieszczenie biur dostosowano do potrzeb publiczności. Mimo to powszechnie odczuwa się konieczność ulokowania poczty, telegrafów i telefonów we własnym odpowiednio rozplanowanym gmachu.

Z sceny i estrady. Dania Darling wystąpiła tu onegdaj z dużym powodzeniem na scenie b. Teatru polskiego, popisując się przed przepiękną widownią swoją sztuką choreograficzną.

Teatr Premier wystawi tu we wtorek 15. bm. w sali b. Teatru polskiego znakomitą sztukę B. Shawa pt. „Wielki Kram” z Junoszą Stępowskim w roli głównej.

Z Teatru Małego. „Proces Mary Dugan”, sensacyjna sztuka amerykańska, która na pierwszych przedstawieniach wypełniła widowiskowo Teatru Małego do ostatniego miejsca publicznością, słuchającą sztukę w pełnym napięciu i z niezwykłym zainteresowaniem, oraz darzącą burzliwymi oklaskami doskonałą grę artystów grana będzie dziś dwa razy tj. o 3.30 popoł. i 7.30 wiecz.

Poranek dla młodzieży. Dziś o godz. 12-tej w południe wystąpi na scenie Teatru Wielkiego niezrównany Leon Wyrwicz w swoim bogatym repertuarze przy stosowanym specjalnie dla młodzieży. Będzie to jedyny poranek tego rodzaju, któremu towarzyszyć będzie prawdziwy humor i dowcip, w jakim Wyrwicz jest niezrównany. Ceny miejsce najniższe.

REPERTUAR BIURA KONCERTOWEGO M. TUERKA.

Wtorek, 15. października: III. Mi-strzowski Koncert abonamentowy Vasa Prihoda, skrzypce. 7799.5

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Nieśmiertelna miłość”.
CASINO: „Władczyni miłości”.
CHIMERA: „Szampan”.
COLOSEUM: „W szponach złotych djabłów”.

GRAŻYNA: „Tancerka z Moskwy”.
PATAMORGANA: „Adjutant”.
KOPERNIK: „Dziewczyna z baru”.

II. „Daj gazu” (więcej pary).
LEW: „Człowiek z łtumu” (Motloch).
LUNA: „Niewolnicy morza”.

MARYSIENKA: „Dziewczyna z baru”,
II. „Daj gazu” (więcej pary).
OAZA: „Pat i Patachon jako strażnicy”,
onaz „Miłość w przyrodzie”.

PAN: „Bohaterowie ognia”.
PALACE: „Księżna Masza”.
PASAZ: „Władca skalnej doliny”.

POLONJA: „Żeński bataljon śmierci”.
PROMIEN: „Przedwiośnie”.
STYLOWE: „Kobieta bez nazwiska”.
UCIECHA: „Kwiat złotego wschodu”.

CZŁONKOWIE RZĄDU WE LWOWIE.

Lwów, 13. października.

(—) Jak się dowiadujemy, wczoraj przybył do Lwowa Komendant Główny P. P. pułk. Małeszewski w towarzystwie kilku innych wysokich urzędni-

złoty. Ze względu na doniosły cel, gdy dochód z imprezy przeznaczony jest na opał dla bezrobotnych członków i na okazje wygrana wartościowych fantów jesteśmy pewni, że cały Lwów umówi się, bie rendez-vous przy loterii fantowej.

Piękne nalepki iluminacyjne z wizerunkiem Jana III. w cenie po 10 gr. i żetony metalowe po 50 gr. sprzedaje we Lwowie i wysyła na prowincję Związek Okręgowy Tow. Szkoły Ludowej, ul. Fredry 3, II. p.

(.) **Opał na zimę.** Z powodu zwiększających się porą jesienną transportów kolejowych przesyłką węgla ulegną w najbliższych dniach dla braku wagonów znacznemu ograniczeniu. W ślad za tem, kilkakrotnych poprzednich wezwań — Zarząd miasta przypomina potrzebę zaopatrzenia się w opał już w dniach najbliższych.

(.) **Na centralną targowicę miejską** spędzono od 5. bm. do 12. bm. 30 buhaji, 458 krów, 13 szt. jałowika i 430 cieląt. Płacono za krowy 1.45 do 1.60, 1.20 do 1.30 i 0.95 do 1.—, za cielęta 1.65 do 1.95. Za mięso opasowe placono 2.10 do 2.50, 1.80 do 2.— i od 1.70, za cielęta tylnie 2.90 do 3.30, za wieprzowe 3.— do 3.30, za mięso dowiozone z prowincji bydłce 1.90 do 2.40, cielęce 2.40 do 3.20, wieprzowe 2.90 do 3.15, koszerne 2.40 do 2.90, baranie 1.40 do 1.90, za łój świeży 1.50, przemysłowy 0.60 do 1.—, za siano I. jakości 9.— do 12.—, słomę okodową 10 do 12, za tymokę 14 do 15. Koni spędzono na targ 180 sztuk.

(—) **Włamania i kradzieże.** Walerja Schneider, zam. Tarnowskiego 72 doniósł policji, że z ganku skradziono na jej szkodę 3 piaszce męskie, wartości 1500 zł. — Z mieszkania Stanisławy Roman przy drodze Pasiecznej 28. skradziono wczoraj garderobę i bieliznę wartości 2 tysiące złotych. — Na szkodę Cecylji Türkott, zam. w Hryniowie pow. Kosów, skradziono wczoraj z torebki w chwili, gdy stała w bramie przy ul. Koralmockiej kwotę 10 dolarów i 85 zł. i parę pończoch damskich.

(—) **Uczeń gimnazjalny przebiły nożem przez koleę.** Włodzimierz Lesyk, uczeń gimn. zam. Na Błonie 10, zawiadomł policję, że kolega jego Zygmunt Uniatycki naprzeciw dworca głównego przebił go nożem.

(—) **W szafie sąsiadki szukał swej kochanki.** Olga Gułdan, zam. Rycerska 30, doniósł policji, że wczoraj wpadł do mieszkania jej Józef Kopera z tej samej kamienicy i siekierą rozbił szafę, szukając tam rzekomo ukrytej swej kochanki, przyczem wywołał wielką awanturę.

(—) **Szukaj wiatru w polu.** Marja Dzi-czyk, zam. Zadwórzeńska 11, doniósł wczoraj policji, że przed trzema miesiącami poznała niejakiego Michała Brylla, który pod przyrzeczeniem małżeństwa wyłudził od niej 150 dolarów i zbiegł w niewiadomym kierunku.

(—) **Aresztowania.** Do aresztów policyjnych oddano wczoraj: Michała Łacinka i Karola Stawarskiego za kradzież dwóch par butów na szkodę Katarzyny Dachowicz, oraz Józefa Cichowskiego za kradzież garderoby na szkodę maj. dra Bałaszewska.

Wierzechy futrzane, miastowe, sportową bundy sławuta do miary wykwalifikowane poleca firma Wittejs, Rutowskiego 7. Kredyt do 10 miesięcy. 7833

„BAGATELA” FIVE O CLOCK

w każdą sobotę niedziele i z całym programem kabaretowym.

Na sezon jesienny przynosi

według dzisiejszego anonsu, najnowsze modele obuwia damskiego i męskiego, po nader przystępnych cenach

Okradzenie kasy gminnej.

Lwów, 13. października.

(—) Onegdaj w nocy nieznanymi sprawcy włamali się do kancelarii gminnej w Stradczu pow. Gródek Jagiell, mieszczącej się w izbie mieszkalnej naczelnika gminy i skradli kuferek, zawierający kasę gminną w kwocie 1512 zł. Dochodzenia w toku.

ków policyjnych i zamieszkał w hotelu Georgea. Oczekiwany jest przyjazd kilku ministrów, m. i. Składkowski, Czerwiński i Moraczewski. Pobyt tych dygnitarzy stoi w związku z mającym nastąpić otwarciem Szkoły policyjnej.

Z Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie (Gmach Muzeum Przemysłowego, wejście od ul. Dzieduszyckich 1, 1). W niedzielę, dnia 13. października br. o godz. 11-tej odbędzie się w salach Towarzystwa PSP. otwarcie 11-tej wystawy Cechu Artystów-Plastyków „Jednoróg”. Związek ten nie po raz pierwszy wystawia prace swych członków we Lwowie. Już dwiema wystawami zdołał na naszym gruncie pozyskać pełne zaufanie kulturalnej publiczności; wystawa tegoroczna, trzecia z kolei, zaufanie to niewątpliwie utrwali i pogłębi stwierdzając prawdę słów wypowiedzianych przez artystów „Jednorogu” o sobie w programowym ustępie do katalogu wystawy: „O stoja nam ukochanie własnego trudu i wewnętrzne doskonalenie się”. Katalog wystawy pięknie ilustrowany zwraca uwagę swą nadszyczą estetyczną szatą zewnętrzną. Wystawa otwartą będzie codziennie od 10. do 15-tej pop.

Zarząd Koła OZPR. Lwów Miasto zawiadamia niniejszem, że dn. 13. października br. tj. w niedzielę w sali własnej przy ul. Długosza 20, zostanie odegrana przez zespół amatorów wesoła komedia w 3 aktach L. Verneuil'a pod tytułem „Jej pierwszy Kochanek”. — Początek przedstawienia o godz. 7.30 wieczorem. Bilety wstępu od 50 groszy do 1.50 zł. — Czysty dochód na cele związkowe.

Wiadomości osobiste. Znany okulista prymarjusz dr. Oswald Zion powrócił.

Akademicki Związek Sportowy we Lwowie organizuje kursy szermierki dla początkujących i zaawansowanych. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie w lokalu Związku (ul. Kościuszki 9 w podwórzu na lewo) w godzinach od 19 do 20.

Związek Podoficerów rezerwy donosi: Jak się dowiadujemy na zbiegu ul. Romanowicza 2, a plac Akademicki uruchomiona została przez Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy wielka loteria fantowa, w której wygrać można rowery, patfony, platery, zegary i t. p., przyczem każdy los wygrywa. Cena losu 1 (jeden)

Ze sportu.

10 drużyn w walce o punkty.

DECYDUJĄCE ROZGRYWKI W MISTRZOSTWIE LIGI.

Lwów, 13 października.

Rozrywki o mistrzostwo Ligi wchodzą już w stadium końcowe, nie mniej jednak sytuacja niektórych klubów wciąż jeszcze tonie w mgławicy niepewności. Odnosi się to zarówno do klubów czołowych jak i do „maruderów“ tabeli, z których wyłonić się ma mistrz Ligi oraz dwa kluby skazane na degradację do „A“ klasy.

U góry tabeli największe aspiracje na zdobycie mistrzostwa ma Wisła, która na 20 rozegranych spotkań poszczycić się może 27 punktami zdobytymi, a jedynie 13 straconymi. Szanse „czerwonych“ są bardzo poważne, zważywszy, że „wiślakom“ pozostaje do rozegrania mecz z Wartą na własnym boisku oraz 3 wyjazdy do Czarnych, Legji i Polonji. Groźnymi konkurentami mistrza Polski są Garbarnia i ŁKS. Pierwsza znajduje się wprawdzie dopiero na czwartym miejscu w tabeli z 24 punktami zdobytymi, lecz po Wiedlu ma ona najmniejszą ilość punktów straconych, bo tylko 14, posiadając zato jeszcze sześć stosunkowo łatwych spotkań do rozegrania.

ŁKS ma wprawdzie o jeden punkt więcej zdobyty od Garbarni, ale też o jeden więcej stracony. Walka o dalsze miejsca rozegrać się powinna między Legją, Wartą i Cracovią, z których największe możliwości posiada Legja, mająca na 5 meczów tylko jeden wyjazd.

Środek tabeli zajmuje stołeczna Polonja, od której w dół rozpoczyna się „strefa zagrożona“. Najlepiej jest tu sytuowany Ruch, następnie Warszawianka. Znacznie gorzej przedstawia się sprawa z Czarnymi, Turystami, IFC i Pogonią. Pytanie, która z tych drużyn potrafi odsunąć od siebie groźbę spadku przez pozostawianie dwu rywali poza sobą, jest problemem wprawdzie bardzo ciężkim do rozwiązania, jednak problemem, który w najbliższych tygodniach znajdzie wyjaśnienie.

*

W dniu dzisiejszym staje do walk ligowych dziesięć drużyn, wśród których figurują obie drużyny lwowskie Pogoń i Czarni.

POGOŃ

gra we Lwowie ostatni swój mecz na własnym boisku, mając za przeciwnika drużynę ŁKS-u, która jest największą rewelacją tegorocznych mistrzostw. Biorąc pod uwagę pozycje obu klubów w tabeli oraz formę ŁKS-u, który ostatnio stale odnosił sukcesy, należałoby drużynie lwowskiej odmówić wszelkich szans. Dotychczasowe jednak niespodzianki ligowe przekonały nas, że w piłce nożnej nic nie da się z góry przewidzieć i że dopiero końcowy gwizdek arbitra ustala wynik zawodów. Toteż do dzisiejszego spotkania powinien „eksmistrz“ stanąć z pełnym zapałem i ambicją, celem wywalenia tak potrzebnych mu punktów. Wierzymy, że Pogoń, pomna swej wielkiej tradycji, zdobędzie się na wysiłek, który przyniesie jej zwycięstwo i umożliwi drużynie lwowskiej wydotkanie się z feralnego 13-tego miejsca. Do spotkania z ŁKS-em wystąpi Pogoń w pełnym składzie.

Z niemałym niepokojem oczekiwać

będzie sportowy Lwów wieści z Poznania, gdzie zmierzą się

CZARNI Z WARTĄ.

Czy Czarnych stać w chwili obecnej na zdobycie choćby jednego punktu w spotkaniu z Wartą? Na pytanie to należałoby stanowczo odpowiedzieć przecząco, zważywszy katastrofalny spadek formy graczy Czarnych, brak Nastuli, obce boisko i otoczenie. Jednakże i w tym wypadku spodziewać się należy wielkiego poświęcenia i ofiarności Lwowiaków, którzy po całym szeregu niepowodzeń zechcą niewątpliwie przerwać łańcuch nieszczęsnych klęsk.

Do Poznania wyjechali Czarni w następującym składzie: Krasicki (Bezpałko), Olejniczak, Chmielowski, Ozajst, Amirowicz, Witkowski, Ostrowski, Reyman, Maderski, Sawka, Piłat.

Pozostałe spotkania dzisiejszej nie dzielić mieć będą bardzo wielkie znaczenie dla końcowego ukształtowania się tabeli.

W Warszawie walczyć będzie Wisła z Legją, przyczem wynik spotkania jest niepewny. Na wypadek zwycięstwa, stanie się Wisła bezapelacyjnym faworytem na zdobycie przez trzeci zaszczytnego tytułu mistrza Ligi. Zwycięstwo jednak nie przyjdzie

drużynie krakowskiej w sposób łatwy, gdyż wojskowi są na własnym boisku orzechem bardzo ciężkim do zgryzienia.

W Krakowie odbędzie się spotkanie Cracovji z IFC. Na wiosnę udało się Niemcom kałowiekim pokonać „białoczerwonych“ u siebie w domu w stosunku 1:0, czy potrafią oni jednak dokazać tej sztuki w Krakowie, jest bardzo wątpliwym. Szanse są bezwzględnie po stronie gospodarzy, którzy ostatnio odprawili czeską drużynę Zidenice w imponującym stosunku 6:2.

Ostatnią parę tworzą Turysty - Garbarnia w Łodzi. Turysty odnieśli niedawno sensacyjne zwycięstwo z Wartą, toteż szanse ich na wydatnie Garbarni choćby jednego punktu są dość wielkie, tembardziej, że zechcą oni zrewanżować się za sromotną porażkę poniesioną w pierwszej kolejce w Krakowie w stosunku 2:8.

Święto wychowania fizycznego w Przemyślu.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE I STRZELECKIE. — KOLARSKI POJEDYNEK IGNATOWICZ-ZACHARKO.

(Od naszego korespondenta)

Przemyśl, w październiku.

Ubiegłą sobota i niedziela upłynęły pod znakiem święta wychowania fizycznego, urządzonego przez Komitet Wojewódzki w celach propagandowych.

W sobotę odbyły się zawody lekkoatletyczne, marsz 10 km. i zawody strzeleckie. W niedzielę nastąpiła defkada oddziałów PW. i oficjalna część uroczystości, w której wzięli udział p. wicewojewoda Olpiński, dowódca O. K. VI, generał Popowicz, dowódca O. K. X, gen. Galica, gen. Wieroński, wizytlar p. Bałicki, oraz cały szereg osobistości oficjalnych zamiejscowych i miejscowych.

Popołudniu odbyło się w hali sportowej Ośrodka fizycznego uroczyste rozdanie nagród w obecności dostojnych gości.

Do zawodników przemówił gen. Galica, podkreślając znaczenie zdobytych wyników i wyrażając nadzieję dalszego postępu. Nagrody i pamiątkowe żetony otrzymali zawodnicy z rąk gen. Popowicza i wicewojewody Olpińskiego.

Wyniki zawodów są następujące:
Panje: Bieg 60 m. 1) Szybska (Przemyśl) w czasie 3,8 sek.; 2) Twardnicka (Przemyśl). Bieg 4x60. 1) Przemyśl w

składzie: Twardnicka Jakobinówna, Wiśniewska, Szybska) w czasie 36,7 sek.; 2) Sambor; 3) Przemyśl (Drużyna harcerska). Rzut dyskiem. 1) Twardnicka 22,82 m. (Przemyśl); 2) Mazurówna 20,09 m. (Przemyśl); 3) Nowotna 19 m. (Gródek Jag.). Skok w dal. 1) Twardnicka (Przemyśl) 4,43 m.; 2) Szybska (Przemyśl) 4,42 1/2 m.; 3) Wiśniewska (Przemyśl) 4,12 m. Skok w wyż. Szybska (Przemyśl) 1,19 m.; 2) Jarosłówna (Sambor) 1,14 m.; 3) Szopówna (Przemyśl) 1,03 m.

W siatkówce pierwsze miejsce zdobyła drużyna przemyska gimn. PP. Br. nedyktynek.

Panowie: Bieg 100 m. 1) Szufel (Przemyśl) w czasie 11,8 sek.; 2) Chruszcz (Drohobycz); 3) Zaręba (Lwów). Bieg 4x100. 1) Jarosław (w składzie: Bełcik, Osiczko, Zienkiewicz, Haspel) w czasie 47,3 sek.; 2) Przemyśl; 3) Krosno. Bieg 800 m. Kl. I. (szkolna) 1) Łożński (Lwów) w czasie 2,15,3 min.; 2) Pele (Przemyśl); 3) Parylak (Sambor). II. kl. (przypisob. wojsk. pozaszkoln.) 1) Szostak (Przemyśl). Bieg 3000 m. I. kl. 1) Freyer (Tarnobrzeg) w czasie 12,15,5 min.; 2) Kozubal (Krosno); 3) Hnatuk

(Rzeszów). II. kl. 1) Szostak (Przemyśl); Skok w dal. I. kl. 1) Medycki (Przemyśl) 5,93 m.; 2) Szczepankiewicz (Gródek Jagiel.) 5,74 m.; 3) Bartoszk (Jarosław) 5,72 m. II. kl. 1) Skręt (Zółkiew) 5,71 m. Skok w wyż. 1) Medycki (Przemyśl) 1,65 m.; 2) Kłosowski (Zółkiew) 1,60 m.; 3) Łoik (Drohob.) 1,60 m. Skok o tyczce. 1) Stoj (Krosno) 3 m.; 2) Zaręba (Gródek Jagiel.) 3 m.; 3) Wesolowski (Gródek Jagiel.) 2,95 m. Rzut dyskiem. I. kl. 1) Bobko (Sambor) 36,64 m.; 2) Tarno (Tarnobrzeg) 36,10 m.; 3) Kończy (Przemyśl). II. kl. 1) Jezuit (Rzeszów) 34,85 m. Rzut kulą. I. kl. 1) Zakłeczyński (Drohobycz) 11,46 m.; 2) Michale (Lwów) 10,625 m.; 3) Kończy (Przemyśl) 10,35 m. II. kl. 1) Jezuit (Rzeszów) 11,035 m. Rzut oszczepem. I. kl. 1) Zebaczyński (Przemyśl) 49,70 m.; 2) Skulski (Lwów) 47,83 m.; 3) Krysków (Przemyśl) 46,56 m. II. kl. Jezuit (Rzeszów) 42,07 m.

W siatkówce 1. miejsce zdobył: Gródek Jagiel., po zwycięstwie nad Lwowem 28:25; w koszykówce: Lwów, który ponosił w finale Przemyśl 12:7.

W pięcioboju zwyciężył w I. kl. Haspel (Jarosław) 7 pkt. (przyczem bieg na 100 m. odbył w czasie 11,4 min., skok w dal 6,25 m., skok w wyż 1,63 m.). 2) Niemiec (Nisko) 16 pkt.; 3) Mazanina (Lwów) 18 pkt. II. kl. Chruszcz (Jarosław) 14 pkt.

W marszu 10 km. 1) Hufiec PW. Sambor w czasie 1,23,30 godz.; 2) Zw. Stud. Przemyśl w cz. 1,24 godz.; 3) PW. Bóbrka w cz. 1,25,25 godz.

Strzelanie dało wyniki: Panje na 50 m. 1) Kawalówna (Lwów) 41 pkt.; 2) Migdałowa (Lisko) 37 pkt.; 3) Bujakówna (Sambor) 36 pkt. Strzelanie panów: I. kl. 1) Piłuch (Jarosław) 46 pkt.; 2) Kisielwicz (Leżajsk) 44 pkt.; 3) Lewek (Tarnobrzeg) 44 pkt. II. kl. 1) Freisleben (Jarosław) 45 pkt.; 2) Nowakowski (Przemyśl) 44 pkt.; 3) Matkowski (Skole) 42 pkt.

Strzelanie zespołowe: 1) Sanok 123 pkt.; 2) Mościska 120 pkt.; 3) Skole 120 pkt.

*

W ramach święta wychowania fizycznego odbył się kolarski bieg torowy 10 km., do którego stanęło 8 kolarzy ze Lwowa (Ignatowicz), Niska i Przemyśla. Bieg wygrał Zacharko (Przemyśl Polonja) w czasie 17 min. 44,3 sek. Drugi przybył do mety Ignatowicz (Pogoń Lwów), 3-cj Mówka (Polonja Przemyśl), 4-ty Kaprański (Gimnaz. II).

Następnie odbył się rewanżowy pojedynek na tym samym dystansie między Zacharką a Ignatowiczem, przyczem tym razem zwyciężył w czasie 12 m. 32 sek. Bieg śledziły z zainteresowaniem tysiączne tłumy, biorące udział w święcie wychowania fizycznego.

Do Hotełowych serc naszych Czytelników zwraca się 80-letnia starszka, porzuciła bez środków do życia. Dątkę przyjmuje Administracja dla „A. P.“

Kolarskie mistrzostwo Lwowa.

DZIŚ ROZSTRZYGNIE SIĘ WALKA O TYTUŁ MISTRZA. — ZAWODY ZGROMADZĄ NA STARCIE ŚMIETANKĘ LWOWSKIEGO KOLARSTWA. — SPRAWA T. ZW. „SIODELKOWEGO (WPISOWEGO).

Lwów, 13. października.

(L. Gł.) Kolarze lwowscy stoczą dziś bój o zaszczytny tytuł mistrza Lwowa. Na starcie stanie cała elita lwowskich szosowców, wynik trudno przewidzieć. Walka o pierwsze miejsce rozstrzygnie się między Frössem I, II, Ignatowiczem, Kiczkiem i Tropaczyńskim.

Start biegu odbędzie się dziś o g. 9.30 rano pod Ratuszem, poczem kolarze przejadą ulicami miasta do rogatki janowskiej, gdzie mieć będzie miejsce właściwy start. Półmetek za Jaworowem. Przybycie zwycięzcy na metę spodziewane jest około godz. 13.

W związku z powyższym biegiem poruszyć musimy jeszcze jedną sprawę, która wymaga bliższego zajęcia się nią.

Oto organizatorzy oznaczyli wysokość wpisowego do biegu (t. zw. „siodelkowe“) na 3 zł. od zawodnika, co jest opłatą stanowczo za wysoką, tembardziej, że nagrody, tj. szarfę i 5 żetonów tudzież wszelkie koszty ubo-

czne, związane z organizacją biegu, pokrywa Zarząd miasta Lwowa.

LTK. i M., które w pierwszym rzędzie powołane jest do popularyzowania sportu kolarskiego, tak wysokimi opłatami utrudnia i hamuje jego rozwój, gdyż kwota 3 zł. od zawodnika jest haraczem, na opłacenie którego nie każdy może sobie pozwolić, a zarządy naszych uboższych klubów za zawodników uścić nie chcą. Zraża to, odstręcza i zniechęca kolarzy, których coraz mniej widać na starcie i do propagandy kolarstwa z pewnością się nie przyczynia.

Stanowisko organizatorów jest tembardziej niewłaściwe, ile że nie ponoszą oni z racji organizowania tego wysiłku żadnych ofiar finansowych.

Spodziewać się należy, że LTK. i M. działając w interesie ogółu i chcąc wszystkich naszym, nawet najuboższym kolarzom umożliwić wzięcie udziału w tak poważnej imprezie, obniży wydatnie wysokość wpisowego.

„GAZETA PORANNA” w STANISŁAWOWIE.

Wielkie włamanie

do Starostwa w Kaluszu.

SYSTEMEM PARTUSZKOWYM ROZBILI KASĘ I SKRADLI 3361 ZŁ.

Stanisławów, w październiku. Dzisiaj w nocy włamali się nieznanymi sprawcy do Starostwa w Kaluszu. Otworzywszy kasę systemem tak zwanym fartuszkowym (czyli wycięli jeden bok, a po wycięciu ściany, odgłębili ją i w ten sposób dostali się do wnętrza) dobrali się do znajdującej się tam ze gotówki, którą w całości w kwocie 3361 zł. zabrali. Na miejscu włamania pozostawili świder i korbę. Bandyt, którzy „pracowali” koło kasy, byli nie wątpliwie fachowcami, gdyż pracowa-

Z teatru.

Stanisławów, w październiku. Sezon teatralny w Stanisławowie już w całej pełni. Zawdzięczamy to w pierwszym rzędzie pięknej sali teatralnej. Ostatnio odbyły się w Stanisławowie dwa przedstawienia. Mianowicie Tow. Dram. muz. „Goldfaden” wystawiło „Golem” Lewika. Przedstawienie to wzbudziło w Stanisławowie bardzo wielkie zainteresowanie, a to z wielu powodów. W pierwszym rzędzie było to zasługą reżysera, p. Hermana, który cieszy się sławą niepospolitego reżysera i od całego szeregu tygodni przygotował siły amatorskie „Goldfaden” do odpowiedniego wystawienia tej sztuki.

Sala teatru była zapełniona. — Rzecz sama ogromnie ciężka i poważna, ilustrowana muzyką pod batulą p. Goldfarba, a podłożu wybitnie mitycznym, jest niewdzięczna ze względu na obecne upodobania publiczności. Zbyt ni patos we wszystkich aktach męczy widza. Aktorzy dali ze siebie wszystko i znać było niepospolitą pracę reżysera i całego zespołu. Bez zarzutu był Safrin, Katz i Bruek. Z „Golem” wyjechać ma podobno Goldfaden na gościnne występy do Przemysła i Czerniowiec.

Komedję G. Bernarda Shawa „Wielki Kram” wystawił wczoraj w Stanisławowie Teatr Premier pod dyrekcją Fr. Frączkowskiego. Głośne nazwisko autora, jak również nazwisko wykonawcy głównej roli króla Stępowskiego spowodowały, że sala teatralna była wyprzedana. Publiczność jednak nie została w tej mierze zadowolona jak tego ogólnie oczekiwano. Poważna ta komedja zawiera stanowczo za dużo monologów, które słuchaczy męczyły. Brak też żywej akcji dawał się mocno odczuć. Wielkim jest jedynie sukces Stępowskiego, bez którego cała ta komedja byłaby w zupełności zawiodła.

Bardzo dodatnie wrażenie czyniły przesłone dekoracje i akcesoria sceniczne, własność Teatru Premier. Kasa tak dopisała, że dyrekcja tego teatru widziała się zmuszoną sprzedać nawet bilety prasowe, policyjne i wszystkie urzędowe. Może to ze strony dyrekcji cokolwiek za dużo „dbałości o publiczność”, a za mało dla prasy, starostwa i t.d.

Dno nędzy. Nrawdę złotemu i wtedy nie zawodzącemu sercu Czynelników naszych polecamy wdowę po poważnym rzemieślniku lwowskim, matkę legjonisty i obrońcy Lwowa, który zmarł z odniesionych ran — znajdującą się obecnie w obliczu śmierci głodowej. Nieszczęśliwa staruszka jest nadto ciężką kaleką, tak, że zupełnie najdrobniejszej nawet kwoty nie jest w możności zapracować. Datki przysyłajcie Administracji dla „Marki Obrońcy Lwowa”.

li w rękawiczkach, by żadnych śladów po sobie nie pozostawić. Mimo to jednak policja jest już na tropie sprawców, którzy w najbliższych chwilach ujęci zostaną.

Tajemniczy zamach morderczy

NIEZNANY SPRAWCA STRZELIŁ DWUKROTNIE PRZEZ OKNO Z REWOLWERU.

Stanisławów, w październiku. Wczoraj popełniony został tajemniczy zamach morderczy w Dolinie na osobie Michała Wirstiuka, który przez sposób wykonania wzbudził ogólne zainteresowanie. Oto późnym wieczorem ktoś dobijał się do mieszkania Wirstiuka. Ten nie chciał jednak w nocy

wychodzić na dwór, a wówczas sprawca z zewnątrz strzelił przez okno dwukrotnie do chały z rewolweru. Jeden strzał był niecelny, natychmiast drugi pocisk ugodził Wirstiuka w szyję. Osoba sprawcy jak i powód tego zamachu morderczego na razie nieznanymi.

Strzał kłusownika.

Stanisławów, w październiku. Stanisław Lazaruk i Dmytro Darmohraj wybrali się wczoraj w Reputynie, pow. Horodenka na polowanie przez zasiadkę na dziki. Będąc już w lesie, rozeszli się na swoje stanow-

iska. I w pewnym momencie padł strzał, który ugodził Lazaruka w kolan. Najprawdopodobniej strzał oddany został przez nieznanego kłusownika.

Wypadek samochodowy.

Stanisławów, w październiku. Szofer Mikołaj Boguski z Zabłotowa jadąc autem na gościńcu w Matejowcach najechał na furmankę Mikołaja Kazaniaka z Borzczowa. Wskutek

karambolu Kazaniak został poważnie potłuczony. Auto nie doznało żadnych uszkodzeń. Dochodzenia wykaza, kto ponosi winę wypadku.

Owocna działalność Tow.

„Dzieci na wieś”.

z OD OPIEKĄ TOW. BYŁO W TYM ROKU OKOŁO 1000 DZIECI.

Lwów, 13 października.

(jp) Tow. „Dzieci na wieś” odbyło 9 paźdz. sprawozdawcze posiedzenie Zarządu Głównego. Ze sprawozdania Prezydium wynika, że w bieżącym roku na 17 własnych kolonjach było 313 uczniów i 613 uczenie, a na przydzielonych Towarzystwu do łącznego zarządu było 41 młodzieży, zatem z personelem i służbą znajdowało się w ostatnim sezonie pod opieką Towarzystwa 1056 osób, w tem 967 dzieci. Przyrost wagi dzieci na kolonjach był bardzo dobry, od półtora do 6 i pół kg.

Ogółem cyfry rozchodów (52.706 zł.) w zestawieniu z poprzednimi latami wykazały celowość i postęp. Odsetki, jakie przedstawiają sumy wydatkowane na aprowizację kolonii, wzrastają. Wypłaty na aprowizację wynosiły w 1927 r. 62 proc., w 1928 r. 68 proc., zaś w 1929 r. 75.19 proc. Postępem administracyjnym jest również fakt, iż zwiększono zakup szczególnie w działach artykułów doniosłych w odżywianiu jak mięso, mleko, pieczywo, tłuszcz, cukier. Zakupywano zaś mniej drugorzędnych prowiantów.

Czas trwania kolonji wahał się między 29 a 47 dniami, przeciętnie dni 32. Koszt utrzymania dziecka na kolonjach wypoczynkowych wynosił przeciętnie 1 zł. 95 gr. na dzień i dziecko.

Poraz pierwszy wprowadzono na przeważnej części kolonji gry na wolnym powietrzu krokiety, piłki ręczne i nożne, a na dnie deszczowe gry pokojowe.

Po ożywionej dyskusji uchwalono wydać ilustrowane tabelami i kliszami z życia kolonji sprawozdanie, rozesłać je czynnikiem miarodajnym dla zjednoczenia funduszy na budowę własnych domów kolonijnych. Szczególniejszą uwagę poświęcono rozbudowie sprawy kolonij szkół zawodowo - doksztalających, które będą przedmiotem dalszych relacji Głównego Zarządu Towarzystwa Dzieci na wieś

Dwu Michałów obrabowano

dwu Iwanów pod Bóbrką.

Lwów, 13. października.

(—) Z Bóbrki donoszą nam, że przedwczoraj w nocy Michał Gulowaty i Michał Jurkił z Podjarkowa na drodze w Podjarkowie, napadli na Iwana Hryciwa i Iwana Nieboraczka ze Siedlisk, którym po steroryzowaniu nożami, zrabowali 20 dolarów i 105 złotych. Obu rabusiów ujęto

POPIERAJCIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI! ZAPISUJCIE SIĘ NA CZŁONKÓW, A B7 ULZYĆ DOLI ZWIERZĘCEJ!

Cavaleria rusticana.

KRWAWY POJEDYNEK NA KOSY

Stanisławów, w październiku. O względy nadobnej Anny Szkromydy w Gruszcze pod Tłumaczem ubiegało się wielu młodzieńców. W rachubę wchodzili zwłaszcza dwaj, a to Michał Moroz i Michał Barczuk, którzy z tego powodu czuli do siebie nienawiść. A nienawiść ta skończyła się fatalnie dla Barczuka. Gdy wczoraj

spędzał przyjemnie czas u swej bogdanki, nadszedł nieoczekiwany przez nikogo Moroz. Po krótkiej kłótni nastąpił poważniejszy epilog. Zdenerwowany Moroz, trzymając w ręce kosę, ugodził nią rywala swego tak, że całe ostrze kosi przebiło Barczukowi okolicę podbrzusza, przechodząc ciało na wyłot. Prerażony Moroz natychmiast zbiegł i ukrywa się przed okiem policji, ofiara zaś zazdrości w stanie bardzo groźnym odwiezioną, została do szpitala.

Kącik radiowy.

PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH, Niedziela 13. października.

Warszawa 1411 15.30 Koncert. W programie: Niewiadomski, Różycki i in., 16.20 Muzyka z płyt gramofonowych, 16.40 Odczyt: „Żydzi w Palestynie” prof. Al. Janowski, 16.55 Muzyka z płyt gramofonowych. Piosenki w wykonaniu Orchestrony, Lwajńskiego i innych, 17.40 Koncert Orkiestry Pol. Państw. 20.30 Koncert popularny. Orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozimnińskiego, 23.00 Muzyka taneczna z „Oazy”.

Kraków 312 20.30 Transmisja z Poznania, 23.00 Transmisja muzyki tanecznej z Warszawy.

Poznań 394 17.00 Koncert z płyt gramofonowych, 19.30 Anje i pieśni w wykonaniu p. Wandy Roessienówny (mezzosopran), 20.30 Koncert wieczorny, 23.00 Muzyka taneczna.

Katowice 408 16.00 Koncert popularny, 20.30 Transmisja koncertu wieczornego z Poznania.

Wilno 395 20.30 Akademia na zakończenie „Tygodnia LOPP” organizowana staraniem dyr. Polskiego Radja w Wilnie.

Wrocław 253 18.50 Ludowe pieśni odśpiewa Rozsi Haaz (alt), 20.20 Lekki koncert orkiestry Filharmonji Śląskiej.

Kopenhaga 281 21.45 Koncert orkiestry i solistów.

Brno 342 19.00 Koncert orkiestry, 21.15 Koncert symfoniczny.

Frankfurt 300 19.30 „Fra Diavolo” opera komyczna w 3 aktach Aubera, 22.30 Recital fortepianowy Erwina Schulhoffa.

Berlin 418 19.30 „Miłość i zbrodnia” po gadanka dr. Frey’a, 20.15 „Marianetta” operetka O. Straussa.

Langensberg 473 20.00 „Schwarzwaldmüdel” operetka w 3 aktach L. Jessla.

Praga 487 21.00 Koncert, orkiestra pod dyr. Jeremiasa.

Wiedeń 516 18.25 Koncert kameralny, 19.30 Wieczór autorski Stefana Zweiga, 20.15 „Ewa” operetka w 3 aktach Lehara.

Moskwa 533 18.00 Koncert kameralny, 19.15 Pieśni ludowe, wyk. radiocochór.

Kopenhaga 1635 18.00 Duety miłosne. Wyk. Lilly Dreufuss (śpiew), prof. E. Behm (fort.).

Zaopatrzenie

swój odbieraj radjowy w Akumulator „Ergs” Baterie anodowe „Energos”

Paździelnik, 14. października.

Warszawa 1411 16.45 Muzyka z płyt gramofonowych, 17.45 Transmisja muzyki lekkiej z „Gastronomii” Orkiestra „Złota Ulica” pod dyr. Pawła Schwarzmana, 19.25 Muzyka z płyt gramofonowych 20.30 Koncert międzynarodowy z Pragi, 23.00 Muzyka lekka z „Oazy”.

Kraków 312 16.15 Muzyka z płyt gramofonowych, 20.00 Transmisja hejnału z wieży Mariackiej.

Poznań 394 18.00 Koncert popołudniowy, 20.30 Transmisja koncertu międzynarodowego z Pragi, 22.45 Lekcja tańców.

Katowice 408 16.20 Koncert z płyt gramofonowych, 20.30 Koncert międzynarodowy z Pragi.

Wilno 395 17.45 Pieśni w wykonaniu Ireny Rosińskiej (sopran), Jerzy Kropiwnicki (akomp.), 18.25 Piosenki w wykonaniu Szymona Swolskiego, akomp. Zygm. Wienberg, 20.30 Transmisja koncertu międzynarodowego z Pragi, 23.00 Muzyka taneczna.

Londyn 356 19.45 Utwory fortepianowe Schumanns, 22.50 Koncert kameralny

wykona kwartet smyczkowy Hant House. Roger Clayson (tenor), 24.00 Muzyka taneczna.

Frankfurt 390 19.05 Lekcja angielskiego, 19.30 Koncert, wyk. radiooorkiestra oraz soliści, 23.15 Muzyka z płyt gramofonowych.

Bukareszt 394 17.00 Koncert popularny radiooorkiestry, 21.00 Koncert kameralny.

Berlin 418 18.30 Wesole piosenki w różnych dialektach niemieckich, 20.00 Wieczór pieśni.

Stokholm 436 20.30 Koncert solistów.

Lipsy 478 17.35 Płyty gramofonowe, 20.00 Lekki koncert radiooorkiestry.

Praga 487 20.30 Koncert międzynarodowy. Solistka Ada Nordenowa, artystka Teatru anodowego. Orkiestra pod dyr. Jermiasa.

Wiedeń 516 16.00 Koncert popołudniowy kapeli Silwing, 19.30 Pieśni islandzkie odśpiewa Seneason, 20.00 Pieśni Stojanowa, Spassowa i in. odśpiewa Aleksander Krajci, 20.30 Koncert międzynarodowy z Pragi.

Wien 1071 19.40 Program wieczorny, Charków 1304 19.35 Wieczór kultury muzycznej.

GIELDY.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 12. października. (Tel. G. P.) 4 proc. pożyczka inwestycyjna 116, 5 proc. pożyczka konwersyjna 50, 5 proc. pożyczka kolejowa 1926 47.25, 6 proc. pożyczka dolarowa 1920 80.25, 10 proc. pożyczka kolejowa 102 i pół, 8 proc. Listy zast. Btu Gosp. Kraj. 94, 8 proc. Listy zast. Bku Rolnego 94 8 proc. Obligacje Bku Gosp. Kraj. 94.

Watyły i dewizy: Hamburg 357.84, Londyn 43.23, Paryż 34.03, Praga 26.33, Szwajcaria 171.94, Wiedeń 125.05, Włochy 46.57.

Warszawa, 12. października. (Tel. G. P.) Bank Polski 162.25, Bank Zachodni 70 Słta, Światl. 117, Lipop 23.50, Spis 1115 21.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych, 12. października. (Tel. G. P.) Paryż 20.31, Londyn 25.17 5/8, Nowy Jork 5.17.50, Belgia 72.20, Włochy 27.00, Hiszpania 76.75, Holandia 208.20, Berlin 123.42, Wiedeń 72.73, Stokholm 183.85, Kopenhaga 138.25, Saha 3.75, Praga 15.33, Warszawa 58.00, Budapeszt 90.93, Białogród 9.12 i pół, Ateny 6.71, Konstantynopol 2.48 7/8, Bukareszt 3.08, Helsingfors 13.02, Buenos Aires 217.25.

ledynie, rzeczywiście Urzędowo wypróbowane antyseptycznie spreparowane

Do nabycia we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

GIELDA LONDYŃSKA.

Londyn, 12. października. (Tel. G. P.) Nowy Jork 486.54, Holandia 12.00 3/4, Francja 123.93, Belgia 34.86 5/8, Włochy 92.96, Niemcy 20.39 trzy czwarte, Szwajcaria 25.17 i pół, Hiszpania 33.06, Danja 18.20 7/8, Szwecja 18.13 7/8, Norwegia 18.20 5/8, Portugalia 108.25, Helsingfors 193.50, Praga 164.37, Budapeszt 27.89, Belgrad 276, Sofia 673, Rumunja 817.50, Konstantynopol 1019, Ateny 375.12 i pół, Wiedeń 34.58, Warszawa 43.39.

GIELDA PARYSKA.

Paryż, 12. października. (Tel. G. P.) Londyn 123.94, Nowy Jork 25.47 1/8, Belgia 35.50, Hiszpania 376.75, Włochy 133.35, Szwajcaria 492.25, Danja 680.75, Holandia 1024.50, Norwegia 680.75, Szwecja 683.25, Praga 75.50, Rumunja 15.15, Wiedeń 358, Niemcy 607.50.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 12. października. Tendencja chwiejna. Obrót ożywiony. WALUTY: Dol. ameryk. 8.87,50—8.88,00, dolary kanad. 8.79,50—8.80,00, korony czeskie 0,26,33—0,26,50, szylingi austr. 125,00—125,50, leje 0,05,00—0,05,25, franki franc. 0,34,50—0,34,75, franki szwajcarskie 171,50—172,00, funty

sterlingi 43,30—43,50, czerwieńce sow. za jeden 17,00—17,50.

ZŁOTO: 20 koron 36,30,00—36,36,00, 20 marek 42,00—42,40, 10 rubli 46,00—46,40.

SREBRO: Kor. austr. 0,62,50—0,63,50, 5 kor. austr. 3,24,00—3,30,00, flor. austr. 1,62—1,65, rubie rosyjskie 2,60—2,65, kopiejki za rubel 1,30—1,35.

OGŁOSZENIA.

POMOC LEKARSKA.

Spec. chorób skór., wener. i kosmetyki **Dr. ROMAN DOLNICKI** ord. od 3—6. ul. Ciepła 1. 10 (parer) LAMPA KWARCOWA, DJA ERMJA.

B. lek. szpil. wied. **Dr. NORBERT JUPITER**

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i kosmetyki, Stanisławów, 3-go Maja 11, Usuwanie włosów elektrolizą, naświetlanie lampą kwarcową, leczenie bezoperacyjne żylaków 5110-2

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i kosmetyki

Dr. I. MUND b. sek. szpitali wied. i lwowsk. ordynuje od 8-10, 2-6, w niedzielę od 9-1. LWÓW, ASNYKA 1, (róg Płaudskiego) tel. 48-01. — Leczenie żylaków

Specjalistka chor. skór. i wenerycznych b. Sekund. Państw. Szpitala Powszechn. **Dr. FRISCH-SAWICKA** ordynuje dla kobiet od 2—5, Wałowa 11. Telefon 55—20. 1390-4

Długoletni sekundariusz szpitala powsz i były lekarz klinik wiedeńskich **Dr. M. MONDSCHEN** Stanisławów, Goluchowskiego 30, specjalista w leczeniu chorób skórnych i zastarzałych wenerycznych. Kosmetyka lekarska i leczenie radykalne żylaków.

PENSJONATY I LETNISKA 10 groszy za wyraz.

ZAKOPANE willa „Wiktorja” na drodze do Sanator. naucz. poleca pokoje z całym utrzymaniem po cenach bardzo umiarkowanych. 7256-2

KTO

dba o swoje zdrowie, kupuje najpewniejsze i najświeższe PREZERWATYWY tylko specjalnym składem **S. FEDER**, Lwów SYKSTUSKA 7 tuż w zł. 4, 6, 8, 9, 12 Zajmujący cenik z 5 wzoami zł 250 znaczkami poczt wysyłka dyskretna.

22 zł. Prz. pisowy **KOSZ** nr. śmiecie papieronowany „**WULKA N**” Pasaż Mikoł. słońca Telef. 1-15.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 14. X. 1929.

MAKS BRAND. 43

TYGRYS

Tłumaczył F. Rychłowski.

— Wolałbym tu zostać, — wyjąkał w końcu.

— Wiem, że chciałbyś tu zostać, Sanford. Wiem o tem doskonale. I wiem, że nie ze strachu pragniesz stąd odejść. Nie masz się czego wstydić. Jesteś w tej chwili jak zahypnotyzowany, — w tem cała rzecz. To hypnoza, powtarzam!

— Nie, to lęk, — odparł gorzko Sanford. Mówię panu, że mnie mróz przechodzi aż do szpiku kości. Wiem doskonale, co to jest: trwoga i lęk, — nie więcej. Uczucia panu zupełnie nie znane! Nieraz obserwowałem pana w chwili, kiedy low gotował się do skoku. Nieraz modliłem się prosto o to, aby pan się cofnął, tylko na dowód, że i pan jesteś przecież człowiekiem. Ale pan nigdy nie drgnął nawet, nie zmrużył powiek!

— A chcesz wiedzieć, dlaczego? — Słucham. — Oto dlatego, że za każdym razem ogarniał mnie śmiertelny przestach. Za każdym razem byłbym najchętniej uciekał, ale potem wstyd mi było. I bałem się, abyś ty przypadkiem nie spostrzegł, że ja się boję. Ale przynajmniej ci się szczerze, że w każdym takim wypadku lęk przenikał mnie na wskróś. Sanford spojrział na swego pana z podziwem: — I przez tyle lat pan się z tem kryłeś! — westchnął. — W każdym razie mniej kryłem się z tem, jak ty z twojem drugim nazwiskiem. — Vaudrain! — szepnął Sanford, wzdrygając się. — Mam panu wyznać wszystko? — Utkwił błagalne spojrzenie w oczach swego pana. Ale Jack potrząsnął przecząco głową: — Nie pytam się o to, pod jakim nazwiskiem żyłeś dawniej. W moich oczach nazwisko nie wiele znaczy. Wiem, że stawałeś nieraz razem ze

mną oko w oko śmierci, że byłeś mi niezawodnym przyjacielem i to mi wystarczy. Vaudrain czy Sanford — i cóż to znaczy? No... idź teraz do domu i zapomnij o tem wszystkim. Sanford spojrział na swego pana, a w oczach jego odbijała się cała szczerą, prosta, wierna dusza przywiązane go sługi. Jakby mimowoli jednak rzucił wzrok na leżący pod kominkiem, zgięty w kablak pogrzebacz. Dźwignął się z wolna, z pochyloną nisko głową i począł pakować swe rzeczy, rozłożone na łóżku. Jack zapalił papierosa i usiadł przy oknie nie dając nic poznać po sobie; miał jednak uczucie, jakgdyby stara wypróbowana gwardja uciekała z pod sztandaru, zostawiając go samego w obliczu bitwy. Poczł się samotnym i opuszczonym w najkrytyczniejszej chwili. Kiedy się odwrócił, Sanford stał z walizką w ręku, ze wzrokiem utkwionym w ziemię. — Do widzenia, stary druhu! — krzyknął Jack. Zobaczymy się znów za parę dni!

Sanford podniósł głowę; poruszał wargami, ale nie zdołał wymówić ani słowa. Podszedł ku drzwiom, z pewnem wahaniem otworzył je i wyszedł z pokoju. Jack słyszał, jak Sanford zbiegał po schodach, jak wypadł pospiesznie na ulicę... skreślił na rogu... i wszystko uciekło. Jack obrócił się z krzesłem w ten sposób, aby mógł obserwować wszystko, co się dzieje w pokoju. Ma jeszcze niemal godzinę czasu, zanim Pawian wróci... Ciekawe, jaką on też zrobi minę, kiedy Jack zakomunikuje mu swą decyzję? Oczywiście przyjdzie do walki; Jack miał przecucie, że będzie to walka na pięści, brutalna, bez posługiwania się jakąkolwiek bronią. Rzucił okiem na pogrzebacz i wzdrygnął się cały. Uszu jego dobiegło tykotanie zegarka z sąsiedniego pokoju; zdawało mu się w tej chwili, że jest skazańcem i że zegarek odlicza te ostatnie sekundy i minuty, jakie mu jeszcze pozostają do życia. Potem znów doleciał go głośny gwar od ulicy. (C. d. n.)

GENTLEMAN

Kupowanie kota w worku

Tak głosi przysłowie, jeśli kupuje się coś, czego się nie widzi. Można się przytem samemu oszukać. Dlatego też, Szanowne Panie, piękne opakowanie jakiegos towaru nie powinno mieć na Was wpływu. Opakowanie jest bardzo kosztowne i stanowi tylko nienadający się do niczego i niepotrzebnie opłacony odpadek. Znane z dobroci mydło „Kollontay z pralką” nie sprzedaje się nigdy w opakowaniu. Mydło „Kollontay” przeznaczone jest dla oszczędnych gospodyń domu, które nie wyrzucają grosze na marne, natomiast oglądają i sprawdzają to, co kupują. Przekonajcie się, Szanowne Panie, o aromatycznym zapachu, łagodności i obfitej pianie pięknego mydła „Kollontay”. a będziecie zdumione, że nawet za niską cenę można otrzymać coś tak doskonałego.

Mydło **KOLLONTAY**
Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927.
Generalny Zastępca na Lwów: Bernard Litwak, Lwów, Zyblikiewicza 45.

PARCELE dwufrontową nadającą się pod budowę garaży, fabryki, większy budynek sprzedam, Pohulanka 17. 7745-2

KAROSERJA łowarowa do „Ford” marki T. 1925 — zaraz do sprzedania. Wia domość. garaże Kustanowicza, ul. Na Bajki 37. 7784-3

SPRZEDAM kamienicę dwupiętrową ul. Dwernickiego z wolnym pięcio-pokojo- wem mieszkaniem. Pośrednicy wykluczeni. Wiadomość tel. 36—20 między 17—19. 7831-2

FORTEPIAN „Bösendorfera” dłuższy, piękny ton, walców, nadający się dla dworów, kin i towarzystw; wyjątkowa okazja za 1600 zł. oraz fortepian Wir- tha i inne w cenie bezkonkurencyjnie niskiej sprzedam Kopernika 26, Skle- niarski. 7863-3

ROZNE DONIESIENIA
10 groszy za wyraz.

ARTYSTYCZNA pracownia abażurów, Hofmana 30, Kurzerowa. Ceny niskie. Telefon 79—17. 7841

BOGDAN DMYTER unieważnia skradzioną książeczkę wojskową wydaną przez PKU, Karłowicka Strumilowa. 7845-2

KOTECZKA do oddania w dobre ręce. Hofmana 24/II. 7818

Z DNIEM 15. bm. przenoszę mój Maga- zyn mój na II. p. w tej samej realno- ści Maysenhalter Sobieskiego 5. 7862

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Gró- dek Jagiel. Stefan Łucak. 7803-3

KORONKI klockowe, hafty szwajcarskie, najnowsze wzory poleca najtaniej Pie- pes, Lwów, Boimów 7. 7426-10

BENJAMIN KOCH w Drohobyczu, ur. w r. 1902 unieważnia zgubioną książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Stryj. 7817-3

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową Mikołaja Kałakajły 1906 syn Józefa wydaną przez P. K. U. Czort- ków. 7826-3

FRANCUSKA pończocha bez gumy prze- ciw żyłakom „Academic”. Wyłącznie sprzedawca w magazynie „Małgorzata” Lwów, Batorego 34, II. p. 7860-6

Magistrat miasta Śniatyna, Śniatyn, dnia 9. października 1929.

Magistrat miasta Śniatyna ogłasza niniejszem

KONKURS

na posadę inżyniera miejskiego.

Warunki:

Pobory IX. kat. urzędników państwowych ze wszystkimi dodatkami i do- datkiem komunalnym, prawem awansu i prawem wolnej praktyki prywatnej w za- wodzie budownictwa.

Po roku niestanowienia służby może nastąpić stabilizacja.

Do podania dołączyć należy 1) świadectwo ukończonych studiów technicz- nych w dziale architektury budowlanej, 2) metrykę urodzenia, 3) świadectwo drowia i 4) curriculum vitae.

Kilkuletnia praktyka w budownictwie pożądana. Posada do objęcia na- tychmiast.

Termin wnoszenia podań do 15. listopada 1929.

7796-3

Burmistrz M. Niemcewski.

BRZUCHOWICE dwa pokoje, weranda, kuchnia do wynajęcia. Wąłła Szyjkow- ska 244. 7852-2

MIESZKANIE czteropokojowe komforto- we blisko Szpitala powszechnego od- stąpią lub zamienią na trzypokojowe. Oferty pod „Taniec” do „Gazety Po- rannej”. 7779

4 POKOJE największy komfort wynaj- mę, oglądać Tarnawskiego 34 od 3.30— 4.30. 7858-4

6 POKOJI, kuchnia, komfort, „centrum” z meblami katolkom do odstąpienia. Wiadomość telefon 55.07. 7867-2

WOLNE POSADY.
10 groszy za wyraz.

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukoń- czyć kursy fachowe korespondencyjne profesora Sekulowicza, Warszawa, Zó- rawnia 42 h. Kursy wycząją listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisa- nia na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckie- go, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie pros- pektów. 7425-10

NAUKA I WYCHOWANIE.
10 groszy za wyraz.

Kursy Maturyczne i Dokształcające

Wiedza

Kraków, ul. Studencka 14, I. p.

przygotowują na ustnych lekcjach kur- sów zbiorowych w Krakowie, oraz w dro- dze korespondencji, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowa- nych skryptów, wskazówek, programów i miesięcznych tematów do egzaminu doj- rzalności gimn. i semin. naucz. oraz do każdego egzaminu wstępnego lub nad- zwyczajnego. 7605

„ECOLE FRANCAISE”, Batorego 34, roz- poczyna nowe kursa buchalterji, steno- grafji, języków francuskiego, angie- lskiego, niemieckiego, Rodowite siły fa- chowe. 7731-4

POSADY POSZUKIWANE.
3 grosze za wyraz.

KUCHARKA z bardzo dobrą świade- ctwami w średnim wieku obejmuje po- sadę od 15. bm. we Lwowie. Zgłosze- nia Boimów 7, I. p. 7864-2

KAPITAN emer. lat 34, Lwówianin rzym. kat. z maturą, egzaminem abit. akad. handl., roczną praktyką bankową po- szukuje odpowiedniego zajęcia w go- spodarstwie. Łaskawe zgłoszenia „St. K.” „Gaz. Poranna”. 7614-10

MIESZKANIA, SKLEPY.
10 groszy za wyraz.

5 LUB 4 pokoje z kuchniami, spiżarnia- mi, łazienkami etc. komfortem — bli- sko Politechniki do wynajęcia. Zgło- szenia między 3—4 popoł. ul. Magda- leny 3. Telefon 3—21. 784715

2 POKOJE, przedpokój, łazienka, klozet, kuchnia gazowa, wynajmę, oglądać Tarnawskiego 34, od 3.30—4.30. 7854-3

„OLKA” — tanio najtrwalsze — pończochy, rękawiczki, trykotaże Rynek 35

NAPRAWIA, strzyże, czyści dywany perskie, smyrneńskie, kółmy i fabryczne przedko, solidnie, tanio Borkowska, Bernardyńska 12, naprzeciw Hotelu Krakowskiego, 7865

UNIEWAZNIAM zgubioną książeczkę wojskową nazwisko Hawryło Weličko r. 1900 Chiszewice wydała wojskowość Warszawa, 7851

UNIEWAZNIAM zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Złoczów, na nazwisko Marjana Wróbla, zamieszkałego na kolonji zborowskiej ost. p. i powiat Zborów, 7792-2

WYGRANIE na Państw. Loterii klasowej zapewnia fenomenalny system gry doświadczony przez szereg lat z powodzeniem. Opis tego systemu wysyłam na żądanie każdemu. Adres: Skrytka pocztowa Nr. 1, Jordanów, 7793-2

EMERYCI państw zaborczych żądają natychmiast okazowych bezpłatnych numerów „Głosu Emerytów”. Lwów, Ochronek 1., urzędowego dwutygodnika Zrzeszonych 42 Związków Emerytalnych, 7850

Wieńce oraz najpiękniejsze **KWIATY** poleca **WIOSNA** Lw w, Rutowskiego 1.

Zamówienia na **Maszyny trykotarskie** **M. WEDERMANA** przyjmuje Przedstawicielstwo Kraków, Smoleńska 12. „GARSONKA” Tel. 22 7

Ze starych PŁASZCZY pluszowych powstają nowe przez naczernie i wytłaczanie futrzanych deseni, które uskuteczniła jedyna firma w kraju

Okazja! Sypialnia z 600— Salonik z 350— i inne meble na dogodnych warunkach, również i na prowincję sprzedaje magazyn mebli **Herman Münzer** LWÓW, Trybunalska 4.

FUTRA damskie, męskie na zamówienia oraz wszelkie przeróbki poleca i wykonuje najsolidniej **J. Nachwächter** Lwów, Kopernika 16.

Każdemu bez poręki sprzedaje „KA-TE” UL. SOBIESKIEGO 11 firma „KA-TE” Telef. Nr. 43-39.

MEBLE wszelkiego rodzaju NA DŁUGOTERM. NOWE SPŁATY.

Ondulacja już niepotrzebna

o ile Pani nosi moja opatentowaną siatkę do trwałej ondulacji włosów. Używaniem siatki osiągnie Pani zapomocą zwykłej wody każdą żadaną formę włosów. Zakup siatki stanowią jednorazowy wydatek na kilka lat. Cena w Polsce pięć złotych. W razie niepodobania wysyła się za zwrotem siatki pieniądze z powrotem.

Do nabycia za poprzedniem przesłaniem ceny

RICHARD J. SCHULZ, Poznań, Rybaki 7, 7180-5

SILVANA

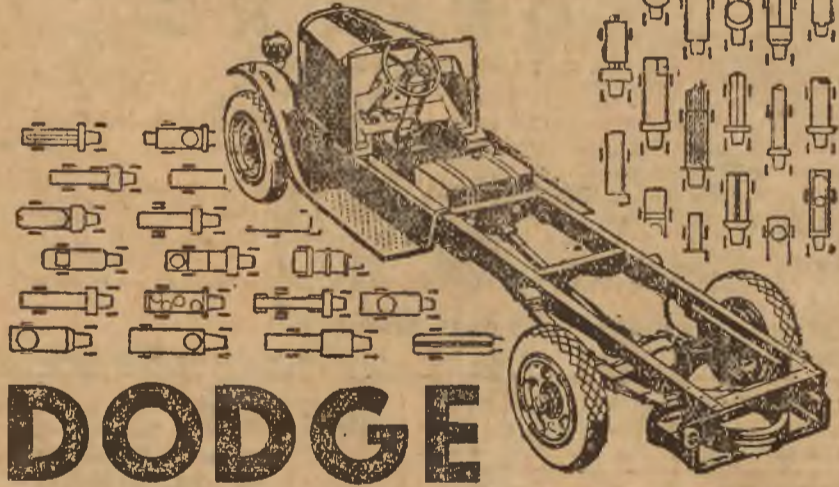
ZEGAREK SZWAJCARSKI NIEDOŚCIGNIONEJ PRECYZJI!

Żadna góra nie jest nam zbyt stroma, odkąd używamy Dodge Woz Cieżarowy!

Z sześciu cylindrów płynie ów nadmiar siły. Dzięki oparciu wału korbowego na 7 łożyskach jazda elastyczna i bez wstrząśnień. Samowyrównujące, hydrauliczne, wewnętrzne hamulce. 4-ro biegowa przekładnia. Głębokie, mocne stalowe ramy. Wszystkie ruchome części z chromo-wanadkowej stali — 3 razy wytrwalszej od zwykłej stali. To jest siła i oszczędność, to jest szybkość i pewność . . . . to jest moc i wytrzymałość . . . . to jest DODGE woz ciężarowy! — Od cząstek nieodrobionych do gotowego wytworu przez DODGE BROTHER projektowane i budowane. Rocznie sprzedaje się ponad 50 000 DODGE BROTHERS wozów ciężarowych. DODGE BROTHERS WOZY ciężarowe (dawn. znane jako GRAHAM BROTHERS wozy ciężarowe) budowane są o różnej pojemności, a mianowicie: od 1/2 tony do 3 ton i czynią zadość w 95% wszelkim istniejącym wymaganiom transportowym. Różne nadwozia stoją do dyspozycji — dla każdej odrębnej pracy specjalny typ.

(opinja klientów)

Zwracacie się z żadaniami do przedstawiciela DODGE'a i on. Wam pokaże DODGE BROTHERS wóz ciężarowy, który przy zmniejszonych kosztach wykaże się wobec was silniejszą konstrukcją.

DODGE BROTHERS WOZY CIĘŻAROWE!

Jeneralna Reprezentacja: S. Zmigrod, Katowice, ul. Piłsudskiego 4; Danzig, Koblensmarkt 12
Reprezentacja: Władysław Kozłowski, Kraków, Rynek 34; Auto-Service, Lwów, Plac Smolki 5; Alexander Hapke, Poznań, ul. Fredry 12
DODGE BROTHERS' TRUCKS, DIVISION OF CHRYSLER MOTORS, DETROIT, MICHIGAN

MEBLE wszelkiego rodzaju, solidnie najtaniej w **SPÓŁCE RZEMIOŁ KRAJOWYCH** dawn. Miejska Wystawa plac Halicki 10 (dziedziniec).

Ostra zima się zbliża Należy się już zaopatrywać w najrozmaitsze pantofle, papucze, berlaczki itp. ciepłe obuwie, które poleca i wykonuje na zamówienie znana fabryka pantofli przy ul. Wronowskich 4. (boczna Kopernika, telef. 59—88), 6675-30

FUTRA męskie i damskie od 650 zł. za gotówkę, na raty, wszelkie przeróbki oraz przechowanie futer przez lato we firmie **Wiktor Siehlera** Włocławek, Lwów, plac Halicki 14. I. p.

najlepsze i najtańsze w Polsce.

Stojaki żelazne

Józef Procko

FABR. MEBLI ŻEL. I METAL. ODLEWNIA ŻELAZA LWÓW, TERCJARSKA 10. TEL. 15-88.

Wszelkiego rodzaju **FUTRA** najmodniejszej i najsolidniejszej w konane w Magazynie i pracowni futar **E. SOLIK** (J. Solik wdowa) Lwów ul. Sobieskiego 4.

SAMOCOHODY (sobowe) używane, w DOBRYM STANIE, so innym nabywcem, na dogodnych warunkach do sprzedania. In omacie: „TE-MIS” Lwów, ul. Mikołaja 23. tel. 55.

Okazyjnie! Maszyny do pisania wszelkich systemów z gwarancją i na raty poleca **„MASZYNOPOL”** Lwów, Sykstuska 9. Tel. 86—86

DO 30 MINUT na system amerykański prasuje, od świeża ubrania **Pierwsza Chemiczna Pralnia i Farbiarnia**. Specjalność w czyszczeniu trenchkotów, Lwów, Akademicka 23.

Na system amerykański sprzedaje meble **NA RATY** każdemu bez poleciciela **„FAMETA”** FABRYKA MEBLI Sta z ogr. odp. LWÓW ul. KRASICKICH 18 a bez podwyższenia cen.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadesłano 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tabelce (kronika, reperitur) 55 gr., za

wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 180 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonialne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr., ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za

okładkę. Cała strona ogłoszeniowa 500 zł, cała strona tekstowa 600 zł, cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru obniżamy 25 proc. Odpowiedzialność za terminowy druk nie przyjmujemy. Porty przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga:

Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt), tekstowe na 4 lamy (szpalty).

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 5.50
 Bez dostawy . . . . . zł. 6.—
 Za granicę . . . . . zł. 9.50